

Szerkesztőség

Arad, Asser.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Égész évre	...	1680 Le
Fél évre	...	540 Le
Negyed évre	...	270 Le
Havonta	...	90 Le

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Tulfeszült izgalmak között rendben folyt le az albaiuliai nagygyűlés.

A nemzeti-parasztpárt vezérkarának izgalmas éjszakai ülése. — Az összecsapásban a mérsékelt irányzat győzött. — Nagyarányu volt a tömegek felvonulása Alba-Iuliára. — Maniut túlaradó lelkesedéssel ünnepelte a nép. — Pártkongresszus a színházban. — A határozati javaslat a haza ellenségének deklarálja a liberális kormányt s azonnali eltávolítását követeli. — Pop C. István elnököt a nagygyűlésen. — Szünni nem akaró ovációban részesült a nagygyűlésen is Maniu. — A határozati javaslat nem elégítette ki a harciasabb elemeket. — A megjelent néptömegek impozáns esküje. — Megindult a tömeg Bucuresti felé, de a kivonult esendőrsztagok megakadályozták az előnyomulást. — A hatóságok hazaszállították a népgyűlés résztvevőit. — Maniu Gyula Bucurestibe utazott, de a régenstanács csak néhány nap múlva fogadja kihallgatáson.

— Az Aradi Közlöny Alba-Iuliára kiküldött tudósítójának telefonjelentése. —

Lezajlott a nagy érdeklődéssel és izgalommal várt alba-iuliai gyűlés és ime semmi különösebb változás sem történt a román belpolitika életében: csak egy deklarációval szaporodott az az aktacsoport, amely talán már a régenstanács asztalán fekszik és a nemzeti-parasztpárt gyűléseiről szóló határozatokat tartalmazza. Pártatlan szemmel vizsgálva a történeteket, megállapítható, hogy az egész országot izgalomban tartó alba-iuliai nagygyűlés — kézzelfogható eredménnyel nem végződött. Aki az előzményeket figyelemmel kíséri, az a nemzeti-parasztpárt diadalát látta már abban is, hogy a kormány heves ellenzése dacára is ki tudták küzdeni az alba-iuliai gyűlés megtartását. A pártvezetőség a kormánybuktató akció utolsó adójaként tartogatta ezt a kongresszust, mint olyan fegyvert, amelyhez csak kénytelenségből, végső esetben nyulnak.

Nos ez a fegyver most nem sült el Alba-Iulián. A sikertelenséget kétségtelenül az okozta, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetési és agitatorai nyilatkozataikkal olyan hangulatot teremtettek az egész országban, hogy az alba-iuliai gyűléstől mindenki gyökeres változásokat, szinte történelmi jelentőségű eseményeket várt.

Ez a várakozás főleg azokat a tömegeket fűtötte, amelyek zászlóval és zeneszóval a koronázó városba zárandokoltak az ország legtávolabbi részéből is. És a nemzeti-parasztpárt vezetési — akik egyébként bizonyára a legbecsületesebb, gerinces és bölcs politikusok — vasárnap úgy jártak, mint Goethe büvészinasza, aki felidézte a csodatevő szellemeket, de amikor azok a hívó szavára megjelentek, nem tudott velük mit kezdeni. Lelkes, tettekes és fanatizált tömegek napokig tartó gyaloglás és nélkülözés után érkeztek Alba-Iuliára, ahol szenzációkat vártak és kaptak ehelyett egy másfél óráig tartó népgyűlést, amelyen egy deklarációt olvastak fel a vezérek. A tömeget aligha elégítette ki a sablon-gyűlésnek ez a papiroseredménye és valahogy úgy érezhették a megjelentek, hogy a háromnapos zárandoklás fáradságával nincs arányban az a sovány program, amit pedig

fantáziájuk oly szépen kiszínezett. Csalódtak Alba-Iuliában és ezzel az érzéssel ballagtak vissza hazafelé, a mindennap változatlan szür-

Két álláspont szívós harca az éjszakában.

Nyugodalmos éjszaka után szürke, esőre hajló reggel virradt vasárnap Alba-Iuliára. Az éjszaka azonban csupán a lakosság részére volt nyugodalmos, mert a nemzeti-parasztpárt főhadiszállásán nagy viharok voltak, amik belenyultak a kora reggeli órákba. Itt tartotta ugyanis a nemzeti-parasztpárt végrehajtóbizottsága a nagy nap előtti utolsó étekezletét, melynek egyetlen tárgyi pontja a kongresszuson előterjesztendő határozati javaslat megszövegezése volt. Ez az értekezlet nem volt a legcsendesebb lefolyású. **Két álláspont helyezkedett ugyanis szembe egymással: egy radikális, amelyet Mihalache és Bocu Sever képviseltek, akik szerint végleges, vissza nem vonható agresszív határozatot kell hozni, és ezzel szemben állott Maniu, Stere és Dan Sever által képviselt opportunusabb, mérsékelt álláspont. Végre is az egybegyűltek egy a két véglet között kiegyenlítő harmadik megoldást fogadtak el határozatként s ennek alapján szövegezték meg a határozati javaslatot.**

Hajnalban kezdődik a bevonulás Albaiuliára.

Tegnap délutánig már az összes küldöttség Gyulafehérváron és a környékén, a házakban, tanyákon, gyárhelyiségekben el voltak szállásolva. A legtávolabbi szálláshely Gyulafehérvártól tíz kilométernyire esett. Innen va-

Misést hallgat a pártvezér, akit lelkesen ünnepelek.

Eközben az emberek tizezrei helyezkednek el a hatalmas téren felállított vezérkari tribün körül. A színes zászlók százait lengeti a hűvös reggeli szél. Aradmegye, Bánát, Naszód, Bihar kiküldöttei csoportosulnak közvetlenül az emelvény körül.

Eközben 8 órakor a görögkatolikus román templomban fényes misét celebráltak, majd fővezérek élén fél 9-kor Maniu jelenik meg. Fekete zsaketben van, kezében hatalmas fehér orgonacsokor. Egetverő éljen, szünni nem aka-

keségébe... Se kenyeret, se cirkszt nem kaptak Alba-Iulián!

A nagygyűlésen résztvevő tömegek számáról egymással ellentmondó hírek vannak forgalomban. A kormány szerint alig 35.000 főnyi tömeg gyűlt egybe Alba-Iulián, az ellenzéki körök viszont 200.000 résztvevőről beszélnek. Tény az, hogy valóban impozáns tömeg gyűlt össze vasárnap a koronázó városban s tény az is, hogy a nagyarányu gyűlés minden komolyabb incidens nélkül, rendben ért véget. A példás fegyelemért a nemzeti-parasztpárt vezetőit illeti dicséret, viszont meg kell állapítanunk azt is, hogy a Tatarescu miniszter parancsnoksága alatt működő karhatalom is tapintatosan, óvatosan kerülte az erőszakoskodások provokálását. Hogy az alba-iuliai deklarációnak lesz-e valami hatása a belpolitikára, azt a régenstanács fogja sokkal nyugodtabb atmoszférában eldönteni. A méltóságjeljes és mégis lelkes hangulatu nagygyűlés lefolyásáról az Aradi Közlöny kiküldött munkatársa az alábbiakban számol be teljes részletességgel:

sárnap már kora hajnalban indultak el a delegációk a város felé, s a többi szálláshelyről is a hajnali órákban kezdődött meg a népvándorlás. Vasárnap reggel hat órától Alba-Iulián az események változatosan gyors egymásutánban követik egymást, nagy fektünést kelt, hogy az Izvorul-bank helyiségében segélyhelyet állítanak fel. Reggel fél hétkor érkezik be Alba-Iuliára nagy zeneszó mellett az első delegáció: az erdélyi cigányok kétszáztagú küldöttsége az albaiuliai gyepmester vezetésével. Velük szinte egyidőben érkezik az aradi küldöttség Pop C. István vezetésével, majd rapid egymásutánban sorakoznak fel a többi megyék delegátusai. A város ettől kezdve hirtelen megélné. A bennlakók sűrű tömegekben lepik el a főteret, éhesen a szenzációkra és a készülő tömegfelvonulásra. Reggeli fél 8-kor már négy különböző irányból özönlik az emberáradat. Szünni nem akaró hurrah kiáltások, fuvószenekarok, dobok, sipok lármája tölti meg a levegőt. Mint hatalmas fekete kigyók vonulnak az embertömegek, hogy azután katonás rendben felállítva lepják el a hatalmas teret. Nyolc órakor érkezik meg a Kós Károly féle magyar pártfrakció üdvözlő távirata, nemsokára ezután magával Kós Károlyal az élén megjelenik egy küldöttség is, — közöttük Deutsche Gézával, dr. Réthy Imrével, Tamássy Györggyel — hogy pártjuk szolidáris csatlakozását jelentsék be Maniuéknak

ró lelkesedés fogadja a nemzeti-parasztpárt elnökét, akinek arcán bizony még eléggé látszanak az éjszakai viták és izgalmak nyomai. A görög katolikus templomból a görög keleti-be megy Maniu, ott is végighallgatja a misét. Végre tíz óra. Ekkor már körülbelül 120.000 embert lehet megszámlálni az 55.000 négyzetméter területű főtéren és a lelkesedés moraja pillanatig nem hagy alább. Ilyen hatalmas tömegfelvonulás zárt területen Erdélyben még nem fordult elő.

Maniu hatalmas beszédet mond a zártkörű kongresszuson.

Féltizenegykor kezdődik meg a Városi Színházban a kongresszus, melyen a hivatalos delegátusokon és a sajtó képviselőin kívül senki sem vehet részt. Maniu, Mihalache, Pop Csicso, Stere, Vajda Sándor, Junian, Pan Halippa, Dan Sever, Bocu Sever, Lazar Aurel foglalják el a főhelyet a színpadon. A közönség első sorában a körülbelül 200 tagot számláló újságírógárda lesi a fejleményeket. Halotti csendben emelkedik Maniu Gyula szólásra, hogy elmondja megnyitó beszédét:

— Külön passzus a népek fejlődésében az egyes nemzetek fejlődése, sajnos, Románia ehhez a fejlődéshez nem juthatott hozzá azóta, mióta tíz évvel ezelőtt 1918. decemberén először gyűltünk össze itt, hogy kimondjuk Románia nemzeti egységét. (Hatalmas éljenzés). Akkor abban a tévhitben voltam, hogy szenvedéseink véget értek, hogy béke lesz ebben az országban és fejlődési lehetőségek nyílnak majd meg kulturális, erkölcsi, nemzetgazdasági téren. Akkor még azt hittem, hogy fegyvereinket a nemzeti áldásos munka szolgálatába állíthatjuk. Sajnos, azonban tévedtem. Árkos ellenfeleink akadtak, testvéreim, akik nem engedték, hogy valóra válthassuk gyönyörű álmunkat és akik miatt még ma is küzdünk, kell, harcolni és — belpolitikát csinálni.

Ezután visszaillesztést vet a parasztpárttal való fuzióra, arra a „hű és becsületes egyesülésre, amely által ma már az ország leghatalmasabb pártjává lettek; de talán az egész világon nincs párja, befolyása ennek a pártnak. Tanúbizonyosság rá a kétszáz ezer ember oda-künn” (hatalmas tapsvihár).

Ezután rátér az ellenzék harcára a kormány szemben. A liberálisok balkáni, elvetemült módszerekkel harcolnak ellenünk — folytatja — pedig mi nem akartunk mást, mint becsületet, törvénytiszteletet, szabadságot (percekig tartó tomboló taps), a nép akaratának szabad megnyilvánulási lehetőségeit és alkotmányos parlamentet. A mi ellenfeleink azonban nem tisztelték ezeket az intenciókat és az elnyomást felfokozták a végtelenségig, úgy, hogy szerencsétlen hazánkban a törvények megsértése, az akarat szabadság elnyomása immár rendszerré fajult. Alkotmányos jogaink bemocskolása, a választási terror, az urnarablások napirenden vannak. A kormány, amely a multban sem engedélyezte egy gyűlésünket sem, ez elé a nemzeti demokrácia elé is ezer akadályt gördített. Az utóbbi hónapokban ennek dacára hat nagygyűlést sikerült megtartanunk, melyeknek koronája a legutóbbi bucu-resti-i manifesztáció volt. A mi egységünk megbonthatatlan és csak győzelmet hozhat. Egy új kormányt kívánunk a nemzet akaratából! (Egyszerű éljenzés és taps. A közönség percekig állva élteti Maniut). Éljen és boldoguljon a román nemzet! Ezzel nyitom meg mai nemzetgyűlésünket.

Lugoján titkár közli ezután, hogy a vezetőség határozatát az anyag nagyságára való tekintettel nem olvassa fel, mert egy negyedmillió türelmetlen ember várakozik odakünn.

Mihalache és Bocu felszólalásaikban tetteket követelnek.

Mihalache a következő szónok. Hihetetlen meggyőző erejű, magávalragadó, megfontolt, okos, szimpatikus előadó. Beszéde alatt nem egyszer csillan meg a meghatottság könnye a hallgatóság szemében. A szenvedő, küzdő román parasztról beszél, azokról a dolgozó testvérekről, akik homlokuk izzadságával öntözik a leggyakrabban szűkösen termő földecskéjüket, de akik mégis átvágtak hegyeken és sűrű erdőkön, hogy az együttérzésüket hozzák el magukkal a mai napon. Beszarábia parasztjairól beszél, akik a 100 éves elnyomás után is érzik még az elnyomás keserves béklyóit és szabadságot akarnak.

— Az okiráltságbeli dolgozó testvérek üdvözlését hozom, akik velem és általam küldik a bűvös varázsszót: Szabadságot! De mi, sajnos, rabok vagyunk és saját hazánkban kell küzdünk ezért a szabadságért, ha kell, emberáldozat, a saját életünk árán is. Bár egyszer már véráldozattal teremtettük meg magunknak ezt az országot, ahol azóta csak kizsákmányolnak és elnyomnak bennünket. A

nép éheznek, a regát piócái pedig ezalatt dőzsölnek és halotti tort ülnek felettünk. Fogadjunk hát harcot ellenük, még abban az esetben is, ha mellünkét ágyuk és gépfegyvereknek kellene is odatartanunk, ha homlokunk elé az átkos szuronyok erdeje meredne is.

A mai napon Erdély és Beszarábia testvéri jobbot nyújtottak egymásnak a közös igazság érdekében. A nép otthagya a falut és szántóföldeit és hosszú folyamként hömpölyög Alba-Iulia felé. Pártunk fuziójával mi teremtettük meg a nemzeti egységet, de most már a bűnözők ellen akarunk fordulni. A régenség pedig tegyen igazságot, mert a kormány eszköze az állam életének, de ha ellene fordul annak, úgy pusztulnia kell. A mi célunk az ország fejlődésének biztosítása és ne kényszerítsenek ben-

A kongresszus határozati javaslata a haza ellenségének deklarálja a kormányt.

Bocu Sever beszéde után kerül a sor a 20 tagú javaslattevő bizottság megválasztására, akiknek nevében a pár percnyi tanácskozás után Constantin Giurgelescu terjeszti elő a határozati javaslatot, amely szó szerinti szövegében így hangzik:

A Nemzeti Parasztpárt kongresszusa, amelyre 71 megyéből 671 delegátus jelent meg Alba-Iulian, még eddig nem látott hatalmas román néptömegek részvételével kimondja:

1. Az alba-iuliai kongresszus megerősíti a megingathatatlan egyesülést, úgy, amint azt a chisenevi, cernauti-i, és alba-iuliai határozatok 800.000 halott feláldozásával szentesítették. A román nép el van határozva arra, hogy utolsó csepp vérig védelmezze ezt az egyesülést, amely örökké tartó.

2. Az alba-iuliai nemzetgyűlés nemcsak a külső ellenséggel szemben támad fel, akik államunk határait akarják revízió alá venni, hanem azok ellen is, akik kormányzásuk 10 esztendeje alatt a román állam helyzetét meggyengítették és ezalatt az uralom alatt ez a kormányzat élére kapaszkodott erőszak kórtépté a chisenevi (kiseneyi), cernauti-i és alba-iuliai egyesülés tényét, gyarmati bánásmóddal kezelte tartományainkat, amelyek vágyaikban megcsalva, álmaikat megsemmisítve látva, kéri az 1918-as nagy-

A javaslat egy Maniu-kormány kinevezését követeli a régenstanácstól.

5. A nemzetgyűlés kétségbevonja, hogy a kormánynak joga volna az ország nevében cselekedni és kétségbevonja főleg azt, hogy joga volna új terhek rakni a nemzet vállaira és súlyos feltételű kölcsönöket kötni a nemzet kiszípolozása céljából.

6. Az alba-iuliai gyűlés a magas régenségtől a jelenlegi kormány azonnali eltávolítását és egy, a Maniu elnöklete alatt létrehozandó nemzeti-parasztpárti kormány azonnali kinevezését kéri. (Követeli, követeli — harsogja ebben a pillanatban az teli!) — harsogja ebben a pillanatban a terem.) A gyűlés fájdalommal állapítja meg, számtalan odairányuló intervencióinak, hogy az államfői hatalom vonja meg bizalmát attól a kormánytól, mely nem akarja képviselni a román nép érdekeit, mindeddig nem volt meg a kellő eredménye. A párt ezen felhívását monarchikus érzéséről vezéreltetve tette eddig meg, azért is, mert el akarta kerülni azt, hogy a nép jogos felháborodásában a koronát a liberális kormány gaz cselekedeteivel azonosítsa. Annál inkább fel volt jogosítva erre a párt, hogy aggódjék emiatt, mivel oly időben, mikor a monarchiák egymás után inognak meg, a kormányzásnak ezt a formáját a tömegeknek csak ama hite tarthatja fenn, hogy ez felel meg legjobban az érdekeinek.

7. A párt a maga képviselőinek s szenátorainak eddigi működését teljes egészében jóváhagyja.

8. A párt irodája fel van hatalmazva,

Arczbőrkiütések

A Kadum-kenőcs a bőr minden irritációját vagy daganatát enyhíti és gyógyítja és rendszeres alkalmazást azoknak, akik évek óta bőrbajban szenvednek. Sok szenvedést kikerülünk, ha idejében használjuk a Kadum-kenőcsöt egzema, bőrkiütések, viszketőség, gennyes sebek, himlő, orbáncz, var, furunkulózis ellen.

nünket a forradalomra. Mi most kiadjuk a jelzőt: a nemzet érdekében minden eszközzel küzdeni fogunk a hatalom megszerzéséért!

A szünni nem akaró ovációktól kísért beszéd után Pan Halippa Beszarábia, Isopescu Grecul Bukovina üdvözlését tolmácsolja. Bocu Sever a bánati tízezer delegátusról beszél ezután, akik mögött milliók várakoznak odahaza egy szebb jövő eljövételére.

— Mi háromszáz kilométer utat tettünk meg gyalog — mondja. — Elég volt a szócéplésből. Tetteket akarunk!

gyűlés pontozatainak respektálását; az alkotmányos és parlamentáris rezsim azonnali bevezetését.

3. Az alba-iuliai nemzetgyűlés üdvözlétét és elismerését küldi szövetségeseinek, akikkel a román nép együtt vérézt a harcok mezején, valamint a Népszövetségnek, mely a nemzetek békevágát fejezi ki és arra kéri azt, hogy ne azonosítsa magát a román néppel a hatalommal visszaélő kormányainak cselekedeteivel, melyek ellen önmaga folytatja a legerősebb harcot és ne adjon hitelt a román nép ellenségeinek, kik rá-galmakat terjesztenek az ország életéről és a román nemzet egységességéről.

Az alba-iuliai nemzetgyűlés megállapítja, hogy a jelenlegi kormány többszörös urna-feladások, államcsínyek; a hadseregnek a párt-politika eszközévé történt átszervezése, választási visszaélések, bíróságok terrorizálása és megfélemlítése révén jutott csak uralomra és nagyon hosszú ideje becsületlenül már meg a nemzetet, hogy alássa annak léte-alapjait. Ennek következtében a gyűlés a h a z a e l l e n s é g e i n e k d e k l a r á l j a e z t a k o r m á n y t. (Óriási tapsvihár), mely anyai ideje működik már törvénytelenül és alkotmányellenesen, hogy a nemzet jogos önvédelmében követeli meg ennek a rezsimnek eltávolítását, bármilyen eszközök által.

hogy a magas Régenségnek és a közvéleménynek tudomására hozza ezeket a határozatokat. A következő pontok már csak formásokat tartalmaznak.

A kongresszust nem elégíti ki a határozati javaslat, de Maniu elfogadottnak jelenti ki.

Az egybegyűltek szemmel láthatólag, észrevehetően nem nagy meglepéssel fogadták ezt a javaslatot. A delegátusok sokkal radikálisabb megoldást vártak, ekkor Vajda Sándor, aki észreveszi a feszültté vált hangulatot, gyorsan szólásra emelkedik és így szól:

Ezt a határozatot sok vita után fogadtuk el. Benne van minden ahhoz, hogy szabadok legyünk. Kérem önöket, szavazzák meg a javaslatot!

Egy pillanatnyi csend, majd Maniu Gyula hirtelen megszólal:

— A javaslatot elfogadottnak deklarálom. Ezután hálás szavakban mond köszönetet a sajtónak, mely magáévá téve a nemzeti-parasztpárt törekvéseit, hathatós támogatást nyújtott küll- és belföldön a cél elérésére. Majd kéri, hogy a nemzetgyűlés Pop-Csicso Istvánt válassza meg elnökül.

Pop C. István nyitotta meg a nagygyűlést.

Ezután mindenki a főtérre vonul, ahol ekkor már hozzávetőleges becslés szerint körülbelül 200.000 emberből álló hatalmas tömeg várja feszülten Maniut megérkezését. A ha-

hatalmas tömeg lelkes és színi nem akaró örömrivalgása között Pop-Csicsó István nyitja meg az ülést. Mint a tíz év előtti első alba-iuliai (gyulafehérvári) nemzetgyűlés egyik elnöke is köszönti a népet. Majd visszaillesztést vet az akkori történelmi eseményekre és konstatálja, hogy az ezeréves elnyomás után az elmúlt tíz esztendő is csak bánatot, zsarnoki átkot és szenvedéseket hozott a román nép számára.

— Oh Alba-Iulia — kiáltja befejezésül, — te Románia Jeruzsálemje lettél!

Ezután Fluorás Iuon a szociáldemokraták nevében tart gyújtó beszédet, majd néhány szóval Mihalache üdvözli a néptömeget, hatalmas lelkesedést váltva ki szavaival.

Maniu Gyulát szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepli a nagygyűlés népe.

Ezután óriási lelkesedés közepette Maniu Gyula lép az emelvényre.

— Hivatalok és Ti jöttetek! Köszönöm! Jöttetek, mert nem akartatok éhezni gazdag országban és rabok lenni szabad honban. Mert nem azért ölték meg Horát, Closcát és Crisant itt ezen a helyen, hogy ti jobbágyok maradjatok. Ha három ország rabigája alól fel tudunk benneteket szabadítani, a liberális járom alól is felszabadítunk benneteket! Le a liberálisokkal!

Majd lelkes szavakkal a határozati javaslat elfogadását ajánlja a nagygyűlésnek, melynek fáradhatatlanul éljenző tömegei a lelkesedés mámorában nem igen latolgatják, vajjon kielégíti-e őket a szép és erőteljes szavakba öltöztetett határozati javaslat, hanem megújuló ovációk közepette elfogadják azt.

Felbomlik a nagygyűlés rendje a brassói főesperes jelszava nyomán.

Maniu beszéde után, amelyet a tömeg hosszantartó, színi nem akaró lelkesedéssel fogadott, egyszerre csak énekhangok csendültek fel és a nagygyűlés résztvevői a Desteapta Romani-t énekeltek. Közben pedig egyik szónok a másikat követte az emelvényen. Popovicu Mihály rövid lelkesítő beszédet mondott, majd egyszerre csak Blaga brasovi (brasói) főesperes ugrott fel a tribünre és stentori hangon ezt harsogta:

— Nekünk itt nincs keresnivalónk. Nekünk Bucurestibe kell mennünk! Oszoljunk három kolonnára és menjünk Bucurestibe!

Maniu és Stere hallani sem akarnak erről, hevesen tiltakoznak Blaga felhívása ellen, csitítani és csillapítani próbálják a felzúgult tömeget, de az embereket már nem lehet visszatartani. Az eddigi katonás rend felbomlik és egyre-másra heves követelések hangzanak fel:

— Menjünk Bucurestibe!

A tömeg nyugtalanságához jelentős mértékben hozzájárul az is, hogy késő délutánra járt már az idő, az emberek elfáradtak s úgy fél három óra körül pedig különböző rémhírek keltek szárnyra, amelyek pattanásig feszítették a hosszas álldogálásban amugy is nyugtalanlankodó tömeg idegeit. Az első rémhír az volt, hogy Bucurestiben kitört a forradalom és hogy belelőttek a tömegbe. Majd, hogy a tüntetők elfoglalták a bucuresti-i postát, most pedig várják az alba-iuliaiak csatlakozását.

A hatalmas tömeg hűségesküt tesz Maniu Gyulának.

Az izgatott, forrongó tömegben, amely már-már indulni készül, egy pillanatra sikerül valahogy rendet és viszonylagos csendet teremteni, mire Dobrescu Aurel felugrik a tribünre és a következőket mondja:

— Emberek, nekünk most az esküt kell letennünk, amelyben felelősséget vállalunk a nemzeti kormányra.

A felizgatott tömegek megindulnak Bucuresti felé.

Rendkívül impozáns és ünnepélyes volt az esküvétel aktusa, azonban az, ami utána következett, már kevésbé. A Dimineata délután három órakor ugyancsak Bucurestiből sürgőnyt küldött, amelyet nyomában publikáltak is és amely arról szólt, hogy 80.000 ember akart a regens-tanács elé vonulni, de csendőrkordon

utjukat állta. A tüntetők áttörték a kordont és az összeütközésnek egy halottja és három súlyos sebesültje lett. A hangulat még hevesebb és izzóbb lett. Az amugy is menni készülő tömeget, amelyet e szándékában az esküvétel csak egy pillanatra gátolt meg, most már valójában megmozdult. A szónokok egymást követik az emelvényen, délután fél négykor Mihalache beszél, aki a következőket mondja:

— Hallottatok, hogy Bucurestiben vér folyik? Azonban ez nem baj, mert a nemzeti eszmék előretörését ezzel nem lehet megakadályozni. Mi most elmegyünk Bucurestibe, én megyek elől és ti követni fogtok.

Mire Mihalache befejezte a beszédét, a piactéren alig maradt vagy 1000—2000 ember, a többi már szétszóródott a szélrózsa minden irányában. Hatalmas tömegek indultak meg ugyanis az egyes országutak felé. Az emberek, akiket a hosszas várakozás amugy is elcsigázott és akik különben is eseményeket és nem folytonos beszédeket és jólhangzó frázisokat vártak a nagygyűléstől, a maguk akaratából megindultak, — amint ők mondták — Bucuresti felé. A tömeg feltartóztatatlan menetben neki is indult a maga útjára. Körülbelül 50.000 ember Teius (Tövis) irányában ment, a többi pedig a szászsebesi úton, azzal a céllal, hogy egyrészt az alba-iuliai állomásra megy, a másik csoportjuk egyenesen Sibiunak (Szebennek) veszi útját, a harmadik rész pedig Sighisoara (Segesvár) irányába halad és minden csoport akár gyalog, akár vonattal, bármi módon is igyekszik lejutni Bucurestibe. A hatalmas tömegnek ez a rendszertelen és vezetés nélkül való megmozdulása volt az alba-iuliai nagygyűlés legnagyobb taktikai

Csendőrkordon fogja körül a tömegeket.

Közben Teius felé 60.000 ember indult el, kik közül minetgy 20.000 elfoglalta a teiusi pályaudvart. Ott azonban egyetlen szerelvényt sem találtak, mert az állomás vezetősége már idejekorán gondoskodott arról, hogy az összes szerelvények a pályaudvar területéről eltűnjenek. A vonatközlekedés azonban minden irányban teljesen megszűnt. Ugyanekkor Tatarescu miniszter felhívta Popovicu Mihályt, hogy a vezérek teremtsenek rendet, mert abban az esetben, ha a csoportok még egyetlen lépést előre nyomulnak, azonnal igénybe veszi a csendőrséget. A figyelmeztetés, illetve felhívás már nem vezethetett eredményre, mert a nemzetipárti vezetők ekkor már teljesen elvesztették hatalmukat a tömegek felett. A gyulafehérvári állomásra torló embertömegek, amelyek a vonattal nem utazhattak el, a pályaudvar közelében levő, mintegy hat hold területű rétre vonultak fel és ott pihentek le. Egyszerre csak a vár hátsó lejárataán megjelentek az első csendőrsztagok, amelyek futólépésben törtek előre és néhány szempillantás alatt négyezer csendőr és négy gépfegyvereszttag fogta körül a hatalmas tömeget. A kordont úgy csinálták meg, hogy ember-ember mellett állva, szoros sorfalat alkotott, amely valósággal mozdulatlanúságra kényszerítette a körülfogott embertömeget. Az emberek, kiknek legnagyobb részét petrosényi bányamunkások alkották, végül is könyörögve fordultak a kordon vezetőihez és hazabocsáttatásukat kérték.

A hatóságok hazaszállítják a gyűlés résztvevőit.

Erre aztán hajnal felé szerelvényeket állítottak be az állomásra, felpakkolták rájuk az embereket és szépen elszállították őket a Zsil-völgyébe. A kiéheztetési taktika nagyszerűen sikerült, az emberek letörve, meggyötörve, szinte boldogan, csendben sorokban igyekeztek hazafelé. Ugyanez történt Teiuson és Alvincen is, ahova még az éjjel folyamán két ezred csendőrséget szállítottak, amelyek aztán az alba-iuliai példához hasonlóan transzporálták haza a végképen lecsillapodott tüntetőket. Maga Alba-Iulia város is teljesen elcsendesedett. Már az esti órákban is alig néhány száz ember lézengett az uccákon. A rend felbomlásával néhány atrocitás történt; így, mikor a tömegek: — Menjünk Bucuresti felé! kiáltásokkal megindultak, az egyik biharmegyei delegátust, aki mindenáron vissza akarta őket tartani, felholtra verték. Az este folyamán pedig több csendőrt is megverték. A hatóságok rendelkezésére az Alba-Iulian átmenő két éjszakai vonat kiérkezését megszüntették. A Tövisről induló aradi személyvonatot egyáltalán nem indították el, a Bucurestiből Arad felé jövő gyorsvonatot pedig Brasovban tartóztatták fel, az utasokat aztán a ma reggeli gyorsvonattal továbbították. A tüntetők által elfoglalt vonat sorsáról pozitív értesítés sokáig nem érkezett, végül is egyes hírek alapján arról szólnak, hogy Segesvár környékén sikerült a vonatot feltartóztatni és a rajtlevőket leszállítani.

Arad megye prefektusát hivatalos táviratokban értesíti a belügyminiszter az alba-iuliai gyűlésről.

Bucuresti-i hivatalos körök érthetően nagy figyelemmel kísérték az alba-iuliai eseményeket. Tatarescu miniszter sűrűn referált Duca belügyminiszternek, aki aztán tájékoztatta az egyes megyei prefektusokat. Georgescu János arad megyei prefektus az alba-iuliai gyűlésről három távirati értesítést kapott a tegnapi nap folyamán Duca belügyminisztertől. A táviratok szövegét itt adjuk: 1. Bucuresti, május 6-án délután 6 órakor.

Megjelent az első magyarul

AUTOLEXIKON.

Vevő és eladónak nélkülözhetetlen!

SÁNDOR FERENC könyvtárlétesében kapható.

A lithium és borsavas natrium tartalmu vasmentes

SALVATOR FORRÁS,

a vese, hólyag és rheuma leghatásosabb gyógyvize!

Kapható mindenütt!

Nagybani lerakat:

Arad, KARDOS MIKLÓS

hibája. Mert amíg az egész gyűlés tartama alatt egyetlen csendőr, vagy katona sem mutatkozott, a felbolygatott tömeg később teljesen a csendőrök és karhatalmi osztagok hatalma és irányítása alá került.

Tömegroham az alba-iuliai állomás ellen.

Ezután a megmozdulás után aztán az események gyorsan, valósággal filmszerűen követték egymást. Az alba-iuliai (gyulafehérvári) pályaudvaron és környékén mintegy negyven ezer ember torlódott össze, a türelmetlen tömeg egyetlen rohanással hatalmába kerítette a délutáni Arad felé induló és épen az állomáson levő személyvonatot. — Délután öt órakor új hivatalos távirat érkezett Bucurestiből Alba-Iulijára, amely a legkategorikusabban kijelentette, hogy mindazok a rémhírek, amelyek eddig érkeztek, tökéletesen alaptalanok és a forrongásról szóló hír, egészben véve kacska.

ráció, amelyet a nemzeti-parasztpárt agitátorai hirdettek, amikor forradalmat és gyilkolást ígértek be. Az ország minden részében teljes a rend és nyugalom. A bucaresti, craiovai, brailai, iasi-i és cernauti gyűlések csendben és rendben folytak le, kevés résztvevővel, incidens nélkül. Később értesíteni fogjuk a helyzetről, hogy lehetné-e tegyük a tendenciózus hírek terjesztését. Duca, belügyminiszter. — Bucuresti, május 6-án délután 20 óra 50 perckor: Az előző táviratunk kiegészítésül — hogy még idejében módjában legyen a tendenciózus híreket megakadályozni és megcélolni — közöljük: Bucurestiben a nemzeti-parasztpártnak a Dáciában tartott üléséről kijövetelkor a résztvevők tüntetni akartak az utcán, amit azonban betiltottunk. A rendőrség, minden incidens nélkül, szétoszlatta a tömeget. Ebben a pillanatban az ilfovi és a szomszédos megyék delegátusai automobilon, kocsikon és vonaton elhagyták a várost. Alba-Iuliáról a delegátusok legnagyobb része már rendben elutazott s a tömegek szétoszlása a legnagyobb rend közepette folyik. Azt hisszük, hogy néhány óra múlva vagy lejjebb délelőtt reggelig mindenki eltávozott. Azt hisszük, nem szükséges hozzátenni, hogy — amit előre láttunk — az alba-iuliai gyűlés csak egy epizód abban a harcban, amelyet a nemzeti-parasztpárt a kormány ellen folytat és amelynek semmiféle különösebb politikai jelentősége nincs. Duca, belügyminiszter. — Bucuresti, május 6-án éjjel 24 órakor: Ebben az órában az alba-iuliai gyűlés résztvevőinek utolsó csoportját csendben távoztak. Az egész országban teljes a rend és nyugalom. Fogadásosítson rendszabályokat azok ellen, akik a jelenlegi körülmények között megkísérlik, hogy hamis és tendenciózus hírekkel felhármazzák a közvéleményt. Duca, belügyminiszter.

Hivatalos kritika az alba-iuliai gyűlésről s annak további esetleges következményeiről.

Az alba-iuliai népgyűlésen résztvettek egyes pártokon kívül álló politikusok is a nézők soraiban. Ezek aztán igen érdekes kritikáját adják az egész országban nagy érdeklődéssel várt alba-iuliai gyűlés eredményéről. Ezeknek a pártatlan embereknek a gyűlésen szerzett impressziói, de hivatalos körök véleménye szerint is az alba-iuliai gyűlés teljesen csődöt mondott, még pedig három oknál fogva: 1. Mert a tömeg nem volt megelégedve a gyűlésen hozott határozatokkal. Tulajdonképpen nem kapott semmit azokért a hihetetlen testi strapákért, aminek kitette magát, hogy a gyűlés szerinte sorsdöntő megmozdulásában személyesen résztvegyen. S mert a tömegek, hogy úgy mondjuk foglalkoztatása nem tartott tovább másfél-két óránál, ilyen rövid volt a tulajdonképpeni nagygyűlés, és az különben is semmiféle kézzelfogható eredményes dolgot nem produkált.

A második ok — ezek szerint — az volt, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetőségében nincs meg a kellő összhang és az egység, ezt különben már a zártkörű gyűlésen, de általában a kongresszus egész menetén tisztán és kétséget kizáróan meg lehetett állapítani. Harmadszor, mert a kormány és a hatóságok a maguk rendkívül ügyes taktikájával megmutatták azt, hogyan lehet egészen könnyedén szétszórni, megfélemlíteni s lehetetlenné tenni ilyen hatalmas felvonulást s hogy lehet inaktívvá, valósággal lehetetlenné tenni ilyen óriási tömeget. Alba-Iulián a gyűlés után különben olyan vélemények is elhangzottak, hogy a nemzeti-parasztpárt egyes vezetői részéről, ha nem is kimondottan olyan törekvés nyilvánult volna meg, hogy a tömeget biztassák csak fel egy bucaresti-i utra, mert ezek előre látták, hogy magával a nagygyűléssel és az azon hozott határozatokkal éppen a vezetők soraiban mindjobban észlelhető diszharmónia miatt a várakozó és izgatott tömeget nem igen elégíthetik ki és éppen az esetleges következményektől tartva, jobbnak látják, ha a felzgatott és a nagy várakozással telt tömegeből ezzel a döntő jelszóval igyekeznek az izgalmakat valamiképpen levezetni.

Ma délig befejeződött a gyűlés résztvevőinek hazaszállítása.

Az Aradi Közlöny Alba-Iulára kiküldött tudósítója ma déli egy órakor a következőket

telefonálta: A népgyűlésen résztvett embertömegek hatósági transzportálása az egész délelőtt is szakadatlanul folyt. Az alba-iuliai állomáson ma déli 12 órakor vagonozták be az utolsó embercsoportot a csendőrök. Érdekes, hogy ezek a nasodiak voltak, ugyanazok, akik az elsők között vonultak be vasárnap reggel Alba-Iulára. Teluson és Alvincen szintén erős tempóban folyt az emberek elszállítása, úgy hogy a déli órákig az Alba-Iulián megjelentek utolsó csoportjai is hazafelé indultak.

Duca belügyminiszter mosolyog a forradalmi terveken.

Bucurestiből jelentik a Rador távirati ügynökség: Duca belügyminiszter a Rador munkatársának ma a következő nyilatkozatot tette: Mikor hallottam, hogy romániai forradalomról beszélnek és amikor láttam azt a nyugodtságot, amely bizonyos külföldi körökben

Maniut csak napok múlva fogadja a régenstanács.

Bratianu Vintila és Duca ma délelőtt kihallgatáson jelentek meg a régenstanácsnál s beszámoltak az alba-iuliai gyűlés lefolyásáról. Kormánykörök szerint a kormány, miután fenntudta tartani a rendet kivételes eszközök igénybevétele nélkül is, bebizonyította, hogy ura a helyzetnek és nincs semmi ok a jelenlegi szituáció megváltoztatására. Maniut

Maggi minden konyhában!

ebben a tekintetben megnyilvánult, nem állítottam meg, hogy ne mosolyogjak. Ismerem hazámat és tudtam, hogy nem létezik békésebb és munkavágyóbb ország Romániánál. Tudtam azt is, hogy nem létezik nálunk egyetlen olyan szociális probléma sem, amely egy forradalmi agitáció alapját szolgáltató. Nyilvánvalóan létezik azonban egy, a hatalomra türelmetlenül törő ellenzék, de ennek agitációja teljesen a felszínen mozog. Alba-Iulán ilyen körülmények között nem lehetett egyéb, mint ami volt egy gyűlés sok vagy kevesebb résztvevővel és egy többé-kevésbé éleshangu határozati javaslattal. Az események mindenben megerősítették a kormány előrelátását. Románia tovább folytatja a szervezés és konszolidáció munkáját.

Gyulát ma estére várják Bucurestibe. Az Adeverul kormányforrásból azt a hírt közli, hogy a régenstanács nem fogja Maniut már holnap fogadni, hanem csak a május 10-iki ünnepség után fogja kitűzni az audienca időpontját. Holnap reggel különben minisztertanács lesz, amely behatóan megvizsgálja a politikai helyzetet.

Hindu siremlék szorda, oslítottok az ujaradi mozgóban.

Elhalasztották Arad megye tanácsának megalakulását. Május 12-én lesz a végleges alakuló ülés. — Kombinációk az egyes bizottságok összeállításáról.

(Arad, május 7.) Vasárnap délelőtt 10 órára tüzték ki az aradi megyei tanács alakuló ülését. Délelőtt tíz óra tájban már nagyobb számban együtt is voltak a tanács tagjai, ekkor azonban Petrutiu Aron megyei főjegyző táviratot olvasott fel, amelyet a belügyminiszter nevében Faransovici belügyi államtitkár küldött és amelyben a tanács alakuló ülését május 12-ikére, délelőtt 10 órára halasztotta el. Erről szóló jegyzőkönyvet a tanács megjelent 32 tagja aláírta és ezzel az ülés véget ért. Mielőtt eltávoztak volna, a főjegyző felkérte a tanácsosokat, keressék fel Georgescu János megyei prefektust hivatalában.

A prefektus hivatalában fogadta a megjelent tanácsosokat, akiket melegen üdvözölt és sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy a tanács működésbelépése ismét halasztást szenvedett. Rátért arra, hogy a most alakuló megyei tanácsra nagy és nehéz feladatok várnak, de meg van győződve arról, hogy a tanács tagjai meg is fogják felelni kötelességüknek. Ezután megbeszélést folytatott az egyes megalakítandó bizottságokról, azoknak működéséről és fontosságáról. Az egyes bizottságok összeállításáról beavatott forrásból eredő kombinációk a következőket mondják: pénzügyi, adminisztratív és ellenőrző bizottság tagjai: dr. Marcus Mihály, Nasja Victor, dr. Ursu János, dr. Novac, dr. Cotioiu Romulus, dr. Sarbu György dr. Krenner Zoltán és Nicoleanu Amilcar lesznek, míg a közmunkaügyi bizottságban Mateescu István, Siminiceanu kapitány, Tirian György, Donáth Lajos, Kócsy Jenő, Pera Coparescu és Popescu Péter kerülnek be. A gazdasági bizottságba Stolescu agrártanácsos, dr. Hentiu Valér, Pauesti Miklós, Verisan Romul,

Schmidt Mihály; a kulturbizottságba dr. Ispravnic Sever, Pless György, Teiucianu, Mager Traian, Bruturia János, Korb Miklós; az egészségügyi bizottságba Halmagean László, dr. Bradean Athanáz, Márty György, Kócsy Jenő jutottak be. Ez természetesen csak nagyjében való beosztás, a pontos delegálás az ülés előtt történik meg. Georgescu János megyei prefektus a tegnapi megbeszélés során kijelentette, hogy a megyei tanács minden tagjára nagy munka fog hárulni és az egyes bizottságokban a tanács minden tagjának részt kell vennie. A megbeszélés végeztével a prefektus felkérte a tanácsosokat, hogy a május 12-iki ülésen pontosan jelenjenek meg, hogy a sok halasztgatás után végre megalakulhasson a tanács.

Jólétesült forrásból eredő információink szerint a tanácsülés elhalasztása azért történt, mert a belügyminisztérium nem nevezte ki az összes hivatalbóli tagokat és így még többnek a kinevezése hiányzik. Május 12-ikéig megtörténnek ezek a kinevezések és mi sem áll útjában az alakuló ülésnek.

— Nemzeti-párti vereség Fogarasban. Bucurestiből jelentik: A Vittorul foglalkozva a tegnap lefolyt fogarasi községi választással, jellemzőnek mondja, hogy a nemzeti-parasztpártnak ebben a fészében a liberális-lista 586 szavazatot kapott a nemzeti-parasztpárt 474 szavazatával szemben. Ellenzéki körök a vereséget azzal indokolják, hogy a város nemzeti-parasztpárti híveinek túlnyomó része az alba-iuliai gyűlésen volt és ezért nem vehetett részt a szavazásban.

Premier! APOLLOBAN Premier!
MALEC „Több mint generális”
 Két órás humor és kacagás.
 Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.
Jön! ODETTE, Francesco Bertinivel Jön!

Georgescu prefektus felhívása Arad-megye népéhez.

Az albaiuliai nagygyűlés aradi résztvevői hazajöttek és elmondják a gyűlésről alkotott impresszióikat. — Vlad Sándor ny. ezredes érdekesen indokolja meg a Bucuresti felé tartó tömegek visszafordulását.

(Arad, május 7.) A nagy várakozással fogadott és teljes rendben lefolyt alba-iuliai nagygyűlés kapcsán Georgescu János, Arad-megye prefektusa ma a következő felhívást bocsátotta közre:

— Hogy Aradmegye népét ne ejtsék tévedésbe a hamis és tendenciózus közlések, amelyeket a május 6-án, Alba-Iulia tartott és a nemzeti-parasztpárttal egyesült szociáliskommunista párt által rendezett gyűlésről kolportálnak, a következőket hozzuk köztudomásra:

Az alba-iuliai gyűlésen nem vettek többen részt, mint 30—35.000-en, akik közül 4000 szociáliskommunista munkás volt, ezek többnyire idegenek voltak. Az utóbbiak a gyűlés alkalmával az internacionálét (kommunista indulót) énekeltek. A fenti szám mintegy tíz százalékát az asszonyok és kiskorúak tették ki. A gyűlés délután 17 órakor ért véget, amikor is a résztvevők csendben hazatértek.

Ugy vagyunk értesülve, hogy egyes érdekelt résztvevők hamis híreket kolportálnak a gyűlésről, úgy a megjelentek számát, mint az ott hozott határozatokat illetően: azonkívül az ország, különböző részén történt zendülésekről adnak híreket. Épen ezért köztudomásra hozzuk, hogy ezek az értesülések hamisak és azt a célt szolgálják, hogy a népet tévedésbe ejtsék és nyugtalanságot, agitációt és rendetlenséget teremtsenek a lakosság körében. Miután ezen bűnös mesterkedések az ország nyugalmanak kárára vannak, felhívom a megye összes rendszerető embereit, hogy mindazokat, akik ilyen híreket terjesztenek, jelentsék fel a helybeli hatóságoknál. Ezek a közrendet akarják megzavarni és ezért őket bíróság elé kell állítani, hogy ily módon az érvényben levő törvények és katonai rendeletek értelmében megfelelő büntetésben részesüljenek. *Georgescu János, Aradmegye prefektusa.*

Mára különben az aradi nemzeti-parasztpárt vezetői közül többen hazaértek Alba-Iuliaról. Így a többek között Botioc Elek dr. aradi ügyvéd is, aki a nagygyűlés lefolyásáról az alábbi egyéni impressziókat mondta el munkatársunknak:

— A gyűlésen megjelentek számára vonatkozólag én csak annyit mondhatok, hogy mi pontosan kiszámítottuk, hányan lehettek Alba-Iulia. A nagy piacterek, amelyek zsúfolásig megteltek emberekkel, körülbelül 70.000 négyzetméterre tesznek ki és három embert számítva egy-egy négyzetméterre, legalább 210.000 ember jön ki. Könnyűbeírni ennyien lehettek. A gyűlés a legnagyobb lelkesedés közepette folyt le. Amikor azonban Maniu a határozati javaslatokat kihirdette, a tömeg akciót várt s nem elégedett meg a határozatokkal. A népből indult ki a jelszó:

— Bucuresti felé! — és a vezetők már csak a nép akaratának engedelmeskedtek, amikor hangosan kimondták ezt a jelszót. Még jobban izgatta a kedélyeket az, amikor megkaptuk a hírt, hogy Bucurestiben nem akarta a kordon a népet átengedni s incidens is történt. Ekkor határozta el a tömegek, hogy a

kormány azonnali eltávolítását követelik és Bocu Sever felolvasta az esküszöveget a népnek. Egy abrudbányai ember, aki trombitával jött, harsogva fújta az „inához”-t és ezután megtörtént az ünnepélyes esküvétel. Az első Bucuresti felé induló csoporttal mentek az aradiak és aradmegyeiek Vlad Sándor ezredes, dr. Hotoran Victor, dr. Veliciu Romul, Birtolon őrnagy, dr. Raicu Aurel, dr. Borneas Gyula, dr. Grigorovici István, dr. Demian Simion, Giurgiu Romul és Pop C. István Alba-Iulia lakó fiának vezetésével.

— Szép és impozáns volt a nagygyűlés és érdekes, hogy a havasi mőcök szinte katonás rendben, 25 élélmiszerral megrakott tréncocsival érkeztek meg Alba-Iuliara. Meg kell említeni azt is, hogy a gyűlésen sok magyar is megjelent.

Vlad Sándor nyugalmazott ezredes, aki — mint főntebb dr. Botioc említette is — az egyik Bucuresti felé induló csoport vezetője volt, ma már szintén visszaérkezett Aradra s utjáról igen érdekes nyilatkozatot tett nekünk:

— Én az aradmegyei, hunyadmegyei és sibiumegyei csoportot vezettem gyalog Bucuresti felé. Közben elérkeztünk Felvincig, ahol pihenőt tartottunk. Este tíz óra tájban utánunk utazott Pop C. István, aki egy távirat másolatát hozta magával. A táviratot Iorga professzor küldötte Maniu Gyulának és ebben

Megkezdődött a Hatvany-pör a budapesti táblán. Óriási a sajtó-érdeklődés a tárgyalás iránt. — A törvényszéki ítélet és az iratok ismertetésével tölt el a mai nap.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Óriási érdeklődés közepette kezdte meg ma délelőtt a budapesti tábla Hatvany Lajos báró ismeretes ügyének tárgyalását. Az ügyet a tábla Degré-tanácsa tárgyalja, az ügyészi tisztet Dabasi Halász Lajos főügyész, míg a védőt Baracs Marcell látja el. A budapesti és bécsi sajtó képviselői teljes számban jelentek meg a tárgyaláson, ezenkívül a Le Temps és Journal, valamint a Berliner Tageblatt munkatársa is megérkezett Pesre. A közönséget alig huszonöt ember képviselte.

Pontban negyed tíz órakor vezették be a fogházörök Hatvany Lajos bárót, akin nem igen látszik meg a fogság. Mögötte, néhány padsorral hátrább ült felesége. Degré Miklós elnök megnyitotta az ülést, kikérdezi a vádlott személyi adatait, majd felolvassa az elsőfoku ítéletet, amely ellen a vádlott és védője felebbeztek, nemcsak a bűnösség megállapítása, hanem a büntetés súlyossága és a cselekmény minősítése miatt is, ismerteti a törvényszék ítéletét, amely — mint ismeretes — hét évi fegyházzal, 15.000 pengő pénzbüntetéssel és félmillió pengő vagyoni elégtétel megfizetésével sújtja Hatvanyt nemzetgyalázásért. Elmondja azt is, hogy a tábla Hatvany vagyonának zár alá vé-

Minden ember

szenved valamilyen lábbetegségben! Miért szenved? Mert nem meri megpróbálni a Csanda-féle

PODOL-t,

melyhez hasonló szer eddig nem létezett. Ha ápolja fogát, száját, kezét, miért nem ápolja lábait, hiszen azok végzik a legnagyobb munkát, s megbetegedésük végzetes lehet mindenkire. A Podol elejét veszi minden bajnak, megszünteti a legmakacsabb lábizzadást, égető érzést, puffedséget, a lábat puhán tartja, nem cserepesíti, s a járást végtelen kellemessé teszi. Ne sajnáljon 40 lejt lábaitól, hálás lesz e tanácsért. — Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

Készítj: CSANDA-GYÓGYSZERTÁR ORADEA

Iorga tanár kijelentette, hogy az ország vezetői bizonyára eleget fognak tenni a nép akaratának és Maniut rövidesen megbizzák a kormány alakításával. A távirat végül pedig azt közölte, — folytatta Vlad ezredes — hogy a kormány megbukottnak tekinthető. Miután — véleményünk szerint — ezek után már nem volt szükség a Bucuresti-i tüntető utra, felszólítottuk a tömeget, térjen békében haza. Így is történt. Az aradmegyei delegáció ma estig már otthon is lesz teljes számban. A gyűlés egyébként — fejezte be Vlad ezredes — a legnagyobb lelkesedés jegyében folyt le és semmiféle zavaró incidens nem történt. Még egyszer leszögezem, a tömegek sohasem oszlott volna széjjel, ha erre mi fel nem szólítottuk őket.

telét feloldotta, ellenben elrendelte további fogvatartását. Ezután felolvassa a törvényszéki ítélet százhusz oldalas indokolását is.

Ezután Folkmann előadó-bíró a törvényszéki tárgyalás jegyzőkönyvét ismerteti s kiemelve, hogy Hatvany beismerte azt, hogy súlyosan hibázott, mert a tulzott hírek megtévesztették a cikkek megírása alkalmával. Ezután zárt tárgyaláson ismertetik azokat az iratokat, amelyeket a törvényszéki tárgyalás alkalmával is zárt tárgyaláson olvastak fel. Miután sem a főügyésznek, sem a védőnek nem volt különösebb indítványa, a tárgyalás folytatását holnap délelőttre halasztották. Hatvany a tárgyalás alatt sápadtan, erőltetett nyugalommal ült helyén és látszott, hogy csak nehezen tudta leplezni idegességét és izgalmát.

Elfogató parancs

az oceánrepülő színésznő ellen.

Dillenz Lilit körözi a bécsi ügyészség.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Risztics repülő és kísérője, Dillenz Lili pilótanő, e hét közepén érkeznek meg Rudolstadtba, hogy az oceánrepülés előkészületeit ellenőrizzék. A start valószínűleg a hét végén lesz.

Ezzel kapcsolatosan a bécsi Montag — mint azt bécsi tudósítónk táviratozza — szenzációs híradást közöl. A lap szerint a bécsi ügyészség körözlevelet bocsátott ki Dillenz Lili ellen, miután számos feljelentés érkezett be ellene család miatt. A repülőnő még 1925-ben férjével együtt fehérneműkonfekciós üzletet nyitott, ami egy ideig jól ment. Ennek dacára több váltóját nem egyenlített ki. A feljelentések egyre szaporodtak ellene, mire az ügyészség elhatározta, hogy kiadatását kéri a német kormánytól. Így könnyen lehetséges, hogy Dillenz Lilit letartóztatják s átadják a büntető hatóságoknak, még mielőtt elindul az oceánrepülésre.

FRANIA Ma 5, 7 és 9 órákor	Aradon először Premier
	Tiltott csókok szigete főszerepben
	Elga Brinck „ Bob Dodi
	Filmcentrale sláger filmjátéka B ő r h a r i s n y a
Jön!	Jön!

HIREK.

Aradi ember lett Orastie polgármestere.

Az új polgármester nagyszabású terveit.

Orastie (Szászváros) városának új tanácsa körülbelül egy hónappal ezelőtt foglalta el helyét és a napokban választotta meg új polgármesterét. A nevezetes tanácsülésen 17 tanácsos jelent meg és a választás alkalmával Vulpe Tivadarra 13 szavazatot esett. A két másik jelölt egyetlen szavazatot sem kapott, négy szavazócédulát ugyanis üresen tettek az urnába. Vulpe Tivadar az új orastiei polgármester aradi származású ember. Aradon végezte középiskoláit is. Vulpe polgármester székfoglaló beszédében hangsúlyozta, hogy politikamentesen, csupán a város érdekelt kívánja szolgálni és ehhez a munkához kérte a városi tanács segítségét. Az új polgármester, aki mint delegált polgármester másfél hónapja vezeti már Orastie ügyeit, megkapta az engedélyt 1000 hold erdő letarolására és arra, hogy az így nyert területet közlegelőnek használják fel. E révén Orastie város több, mint 10 millió lejes bevételhez jut, amivel több közmunkát szándékozik elvégeztetni, a város színvonalát emelésére. Az új polgármester működéséhez nagy reményeket fűz Orastie lakossága. Orastie ugyanis — amely tudvalevőleg a leggazdagabb városok egyike Erdélyben, úgy hogy polgárai a nagy jövedelmű városi erdőségek és vagyon következtében nem fizettek közköltségeket — az utóbbi évben a gyenge és erélytelen vezetés folytán alig tudta fedezni kiadásait.

— Az egyesülés ünnepe Aradon. Nagy előkészületek folynak a május 10-iki egyesülési ünnepre, amelynek nivós programja lesz. A városháza előtt — mint minden évben — tribünt állítanak fel, ahonnan az előkelőségek végignézik a katonai csapatok diszfelvonulását.

— A kamara elnöke Aradon. Nivós előadást tartott tegnap Aradon Saveanu N., a kamara elnöke, aki az Astra kultúregyesület kérésére a Kulturpalotában konferenciát tartott azokról a harcokról, amelyek az összes románok egyesülését célozták. Az előadás délután öt órakor kezdődött, nagy és előkelő közönség jelenlétében. Megjelentek az összes hatóságok képviselői is. Az előadó kamarai elnök mindvégig érdekes konferenciáját nagy tetszéssel honorálta a közönség. Május 10-én Fotino, bucaresti-i professzor, a párisi jogakadémia tanára tart érdekes előadást, ugyancsak az Astra rendezésében. A délután öt órakor kezdődő diszeloadás a május 10-iki egyesülési ünnepséggel kapcsolatos lesz és azon is megjelennek az összes aradi hatóságok.

— Angel István dr. polgármester Budapesten. Angel István dr. polgármester vasárnap Budapestre utazott a városnak Budapesten lévő értékeinek hazahozatala ügyében. A polgármester néhány napig marad távol és ezalatt Marcovici Vince dr. h. polgármester helyettesíti.

— Németország a rajnai megszállás megszüntetését kéri. Párisból jelentik: Az Echo de Paris híradása szerint Németország a Népszövetség júniusi ülésén a rajnai megszállás teljes megszüntetését kéri.

— Házasság. Jónás Piri és Weisz Sándor f. hó 8-án este 7 órakor tartják esküvőjüket az aradi izr. templomban.

— Anyák napja Aradon. Arad összes társadalmi egyetei és jótékony célú intézményei, a báró Pop Aurélné elnöksége alatt álló „Marasesti” társasággal az élén, nagyszabású társadalmi akciót indított meg a május 13-ikán Aradon rendezendő „Anyák napja” érdekében. A nemes mozgalomhoz sikerült megnyerniök a város hozzájárulását is, amely teljes támogatásáról biztosította az egyesületeket. Május 13-án délelőtt az összes aradi templomokban ünnepi istentiszteletet tartanak, amelyet az iskolákban és a délután folyamán a Kulturpalotában nivós ünnepély követ.

Foto- és sportolások legelőnyösebben Oláh Sándor cégnél.

Diáktüntetés Bucarestiben.

Husz diákot letartóztattak és Jilavára vitték.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Tegnap este egy 150 tagból álló diákcsoport nagy tüntetést rendezett Pangrati egyetemi rektor lakása előtt és egy memorandumot akartak átvenni, amelyben az oradeai diákszövetség

sok miatt kiszabott büntetések enyhítését kéri. Azonnal a helyszínre vezényeltek megfelelő karhatalmat, amely szétszórta a tüntető csoportot, miközben több incidens történt. Husz diákot letartóztattak és még az éjszaka folyamán Jilavára vitték őket.

Az aradi törvényszék elnöki tanácsa dönt az Egyesült Bank csődügyében.

Ornstein bíró mint egyes bíró nem határozhatott. — Különválasztották az egyes csődkérelmeket.

(Arad, május 7.) Az érdekeltek részéről érthető ideges várakozás előzte meg az aradi törvényszék csődbíróságának az aradi Egyesült Bank R. T. ellen beadott csődkérelmek ügyében mára jelzett döntés kihirdetését. Már a kora délelőtti órákban a betétesek egy nagyobb csoportja lepte el a törvényszéki folyosót és izgatott hangulatban találgatták a bíróság döntését a kérdésben. Többen már ekkor tudni vélték, hogy a döntés kihirdetése elmarad, amint hogy rövidesen ez valóban is bizonyult. Ornstein Árpád táblabíró közölte a csődkerő betétesek jogi képviselőivel, hogy mint egyes bíró nem határozhatott a kérelmek dolgában és az ügyet elnöki tanács elé utalja

döntés végett. Erre azonban a mai nap folyamán már nem kerülhet sor és így az elnöki tanács döntését legkorábban a holnap délelőtti órákban közölheti az érdekeltekkel. A csődbíróság egyébként több csődkérvény ügyét különválasztotta s így többek között Ors Pál és neje csődnitási iránti kérelme ügyét külön fogja tárgyalás alá venni. Az a körülmény, hogy a csődkérelmek elbírálása elnöki tanács elé kerül, az érdekelt betétesek nagyrésztében azt a reményt keltette, hogy az elnöki tanács nem ad helyet az egynéhány türelmetlen betétes kérelmeknek és nem rendel el a csődöt, amely a pénzügyet gyors felszámolására kétségtelenül késleltető hatással lenne.

Aradi urileány titokzatos halála.

Az idegbeteg leány megrendítő tragédiája. — A boncolás nem igazolta kétségtelenül az öngyilkosságot. A leány két hozzátartozóját őrizetbe vette az ügyesség.

(Arad, május 7.) Szombatról vasárnapra virradó éjszakán megrendítő tragédia játszódott le egy aradi uricsaládban. A család egyik tagját, egy harminc éves leányt vasárnap reggelre halva találták ágyában. Feje a párnák közé volt dugva és nyakán keskeny, fehér vászonzóból hurok csavarva, amely a szerencsétlen teremtést megfojtotta. Hogy öngyilkosság vagy bűntény történt-e, azt még nem sikerült megállapítani, valószínű, hogy öngyilkosság történt, azonban sok adat szól amellett is, hogy a leány bűntény áldozata lett. A rejtélyes tragédiáról a következőket jelenti az Aradi Közlöny:

Az ASTRA-gyár szomszédságában levő Weitzer János-ucca 16. számú házban lakik Stauffer Anna magántisztviselő családjával. A gyenge idegzetű leány pár hét előtt az aradi Singer varrógépezetben volt alkalmazva, de folyton súlyosbodo idegbaja miatt, el kellett hagynia állását. Stauffer Anna a családtagok vallomása szerint, már több ízben követett el öngyilkossági kísérletet. Legutóbb egy aradi orvos rendelőjének ablakából akart kiugrani, azonban megakadályozták. Az orvosok tanácsára a beteg leányt legutóbbi öngyilkossági kísérlete óta szigorú őrizet alatt tartották családtagjai. Édesanyja hetvenkét esztendős matróna, nem udott kellő felügyeletet gyakorolni leánya felett és ezért fivéréi felváltva aludtak édesanyjuk lakásán, hogy a leány állandó és megfelelő őrizet alatt legyen. Szombat este Károly nevű fivére aludt a lakásban. A leány este aránylag nyugodt volt s tíz órakor ment be szobájába lefeküdni. Édesanyja hamarosan utána ment, fivére a másik szobában tért pihenőre, de a két szoba közötti ajtó nyitva maradt. Stauffer Anna rövid ideig nyugtalanul forgolódott ágyában, azután elcsendesedett.

Reggel, amikor édesanyja felébredt, feltűnt neki, hogy a máskor idegesen, vergődő leány, most teljesen mozdulatlan. Átszólt fiának a másik szobába és ketten mentek az ágyhoz hogy megnézzék Stauffer Annát. A

leány teljesen eltűnt a takaró és a párnák között. Amikor a párnákat felemelték, megrendítő látvány tárult szemük elé. A leány arccal fektült egyik párnán mozdulatlanul, nyakára háromszorosan fepdővászonból hasított vászondarab volt rácsavarva és amikor megfordították testét, látták, hogy arca eltorzult. Megpróbálták életet önteni belé, de már halott volt.

A megrázó tragédiáról azonnal jelentést tettek az ügyészségnek és a rendőrségnek. Mandru ügyész és Detesan komiszár mentek ki a helyszínre, akik rendkívül gyanusnak találták a halálesetet. A megejtett orvosi vizsgálat a halál okául fulladást állapított meg, azonban valószínűtlennek tartja, hogy a leánynak lett volna ereje, hogy önmagát megfojtassa. Az ügyészség erre elrendelte a hulla felboncolását, ami ma délután történt meg. A boncolást dr. Bradean Athanaz vármegyei főorvos végezte Mandru ügyész és Detesan komiszár jelenlétében. A vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy a halál fulladás következtében állott be, azonban olyan jeleket is talált az orvosi vizsgálat, amelyekből esetleg gyilkosságra is lehet következtetni. A leány testén a gyomor és has táján erős horzsolódások láthatók, ezeken kívül még kisebb nagyobb sérüléseket talált az orvosi vizsgálat, amelyekből esetleg arra lehet következtetni, hogy a halál beálltát heves küzdelem előzhette meg. A rejtélyes ügyben a legnagyobb eréllyel indult meg a nyomozás. Megállapították, hogy a leány egyetlen sor irást sem hagyott hátra, ez is gyanússá teszi az öngyilkosságot. Ezekkel a feltevésekkel szemben azonban nincsen kizárva az sem, hogy az idegbeteg leány, végzetes elhatározása előtt rohamot kapott és önmaga ejtette testén a sérüléseket. Stauffer Anna, a titokzatos körülmények között meghalt urileány két hozzátartozóját ma délután beidézték az ügyészségre s mindkettőjüket egyelőre őrizetbe helyezték. A rejtélyes tragédia általános részvétet és izgalmat keltett Aradon.

— Jubiláló aradi hírlapíró. Mostanában tölti be újságírói és írói működésének 25. esztendejét Károly József, az aradi sajtó szineszollu, kiváló munkása, aki pályájának legnagyobb részét szülővárosában, Aradon töltötte el. Az évforduló alkalmából az aradi újságírók szervezete elhatározta, hogy a jubiláló Károly József tiszteletére szerzői-estet rendez. Aldozócsütörtökön, május 17-én, este 9 órai kezdettel rendezi a szervezet a szerzői-estét a Kulturpalota nagytermében. Jegyek

100, 80, 60, 40, 30 és 20 lejes árban előre válthatók Oláh Sándor könyvkereskedésében. (Minorita-palota.)

HELMY képkiallítása a Kulturpalotában.

— Vérszegények, sápadtak, legyöngültek és étvágytalanok legjobb erősítő s hizlaló szere a Ferrol Vastáplikőr. Egy üveg ára 95 lej. Készíti: dr. Földes gyógyszerháza, Arad.

— **Belgrád h. polgármestere Budapest polgármesterénél.** Budapestről jelentik: A nemzetközi vásár alkalmával ittartózkodó belgrádi helyettes-polgármester és három tanácsstag ma délelőtt Sipőcz polgármesternél tettek tisztelgő látogatást.

— **Református-zsinat Magyarországon.** Budapestről jelentik: A napokban ül össze tizenkét év után először a magyar református zsinat, Balhazar püspök elnöklétével. A zsinatülés programján számos sürgős probléma szerepel, többek között a lelkészválasztási törvény revíziója és a papok formaruhájának kérdése. A zsinat 1917-ben ült össze utoljára.

— **Az aradi katolikus népszövetség ünnepe.** Vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagymise keretében osztották ki a minoriták templomában a kat. népszövetség jelvényeit, amelyek Krisztus király képét ábrázolják. A népszövetség aradi vezetőségi tagjainak dr. Lakatos Ottó plébános tűzte fel a jelvényt. Szilágyi M. Dózsa népszövetségi igazgató nagy beszédet tartott a népszövetség céljairól és társadalomjavító munkásságáról. Szilágyi M. Dózsa, a katolikus hitéletnek ez a lángoló akaraterejű harcosa különben vasárnap ezenkívül még három beszédet tartott. Reggel 7 órakor a Minorita Kulturházban a művelt hölgyközönség számára tartott lelki gyakorlatot, este 7 órakor a májusi ájtatosságon zsufolt templom előtt mondott szentbeszédet, este 9 órakor pedig a kulturházban az emberi gyöngeségekről tartott ötnegyedórás, hatalmas konferenciát. A kiváló egyházi szónokot és elmélkedőt a hívek minden alkalommal feszült figyelemmel hallgatták.

— **Az Iparos-Otthon művészestélye.** Magaszintvonalú programot nyújtott ismét az Iparos-Otthon jól szervezett műkedvelő-gárdája. Az estélyt Dick Mihály hangulatos zongorajátéka nyitotta meg. Utána a közönség üdvözlő tapsai közt Heller Viktorné jelent meg a színen, csupa átérzéssel és drámai erővel előadott melodramája spontán sikert aratott, ráadásul áriákat énekelt a Cigánybáróból német nyelven és ezzel csak fokozta sikerét. Konopi Ervin akrobatikus stepp és orosz táncával professzionistákat megszágyenítő sikert ért. Lengyel Laci, aki mint kupléénekes működött közre, első fellépésével **osztatlan** sikert aratott. Mihály Stefánka szenzációs táncimitációkat mutatott be, amelyekben 24 különböző nemzeti táncot kreált eredeti illusztrációkkal és zenekísérettel. Surányi Kitty és Mihály Stefánka toborzó táncduettjét a közönség tapsaira többször ismételnie kellett. A kitűnő műsort a Halló Iparos-Otthon című kis tréfa zárta be, amelyben Nógrády Böske, Weichelt Károly és Salamon György zajos tapsokat kaptak.

Májusi gramofonlemez-ajándékok megérkeztek Oláh Sándor cég-hoz.

— **A Maros halottja.** Jelentették az aradi ügyészségnek, hogy a Maros Pecica közelében egy 17—18 évesnek látszó fiatalember holttestét vetette partra. A holttest, amely már több napja lehet a vízben, valószínűleg az elmúlt vasárnapon fűrés közben a Marosba fulladt Nagy József aradi kereskedősegéddel azonos. A pécskai csendőrség a holttest agnoszkálása végett megkereste az aradi államrendőrséget is.

Póskairtást jótállás mellett Lovas Str. Útuz 111. (Hős-útsza).

— **Aradiak Lourdes—római zarándoklata.** Mához két hétre indul utnak Aradról a Lourdes—római zarándoklat dr. Pásziny Bonaventura minorita rendfőnök és dr. Wild Endre kiérdemesült rendfőnök vezetésével. A zarándoklat Dolci nuncius ajánló levelével indul utnak és Rómában Peneseu Demetrie meghatalmazott miniszter, vatikáni román követ fogadja a zarándokokat és viszi a pápa elé. A zarándokok mindenütt luxusszállókban lesznek elszállásolva és meglátogatják az ut keretében Velencét, Lourdest, Rómát, Firenzét, Páduát, a Rivierát, nevezetesen Cannest, Nizzát, Montecarlót, majd Biarritzot és Nápolyt.

— **Felhívás. Felkérjük a 10.000 lejen felüli betéttel bíró t. felelnket, hogy a moratórium nyilatkozatok aláírása végett délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között intézetünknel sürgősen megjelenni sziveskedjenek, elhozván magukkal a betétkönyvecskét is. „Victoria” Takarékos és Hitelintézet r. t.**

Japan katonai megszállást tervez Délkinában.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Csingtauból jelentik: A délkinai csapatok kiűrtették Csi Nan Fu idegen negyedét. Dairenből egy ezred japán katonaság érkezett a városba. A tokiói jelentések szerint a koronatanács tegnap elhatározta, figyelmezteti a nankingi kormányt, ha tovább folytatja a támadásokat, megszállják katonailag egész Santung tartományt. Elhatározták továbbá, hogy nyolc hadosztály japán katonaságot küldenek Kinába.

teti a nankingi kormányt, ha tovább folytatja a támadásokat, megszállják katonailag egész Santung tartományt. Elhatározták továbbá, hogy nyolc hadosztály japán katonaságot küldenek Kinába.

ERZSÉBET MOZGO

TELEFON: 70.
Ma d. u. 5, 7 és 9-kor

Erdeyben premier!
A modern nyugat és a
misztikus kelet pompája:

„Fehér rabszolganó”

Világláger!
D. u. rendez ócsó, este
9-kor 5 lejjel emelt helyárak.

Főszerepben: Liane Haid, Vladimir Gaidarow és Charles Vanel.

Legközelebb: Lon Chaney szenzációs alakítása „A CIRKUSZ” (Kétujjú ember.)

Anglia deportálni akarja Kun Bélát.

Seipel kancellár nem engedi ellaposítani a volt magyar vörösdiktátor ügyét.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Hir szerint Anglia tiltakozását nyújtotta be Ausztriánál az ellen, hogy Kun Bélát kiutasítsák Ausztriából és ezzel lehetővé tegyék neki a Moszkvába való visszatérést. Javaslatot tett aziránt, hogy a volt magyar diktátort távoleső helyre deportálják. A javaslat-hoz Olaszország is csatlakozott.

Az esti bécsi jelentések szerint Seipel kancellár ma nyilatkozatot tett az újságíróknak Kun Béla ügyéről. Kijelentette, hogy semmiesetre sem engedi meg azt, hogy bagatell-

ügyvé tegyék Kun Béla esetét, miután Kun azért jött Bécsbe, hogy a szomszéd államokban forradalmat készítsen elő, ami sokkal súlyosabb, mintha Ausztriában akart volna kommunista agitációt kezdeni.

— Nem tűrjük, — mondotta — hogy a gyanúnak csak az árnyéka is felmerüljön, hogy Ausztria a más államokban való forradalmi aknamunka központjává válhatna és épen ezért ilyenmü kísérletet minden törvényes eszközzel meg is akadályozunk.

Halálos autókatasztrófa Ujarad mellett.

A volt ujaradi jegyző feleségének megrendítő halála. — Tragikusan végződött versenyfutás. Válságosra fordult a szerencsétlenség előidézőjének állapota.

(Arad, május 7.) Megdöbbentő autószerencsétlenség történt vasárnap délután Aradul-Nou (Ujarad) és Németség közötti országúton, Ujarad közelében. A katasztrófát — amelynek egy halott és három könnyebb-súlyosabban sebesült áldozata van — tragikus könnyelműség okozta. Kompsz József ujaradi nagykereskedő és Welty Jakab nyugalmazott községi jegyző, tegnap délután családjuk társaságában két autón a Németség közelében levő szállójukba rándultak ki. Az egyik gépkocsit Kompsz soffőrje, a másikat pedig Wagner Nándor ismert ujaradi fakereskedő vezette és a saját tulajdonát képező s általa is vezetett hatalmas Minerva-kocsiban rajta kívül Welty Jakabné, Kompsz Józsefnek György nevű kislánya és még két leányka: Wagner Malvin és Welty Anna foglaltak helyet. Este hét óra tájban a két társaság a legjobb hangulatban indult hazafelé a szállóból. Alig ért azonban a gépkocsi a nyílt országútra, amikor Wagner, — aki csak nemrégiben tette le a soffőrvizsgát — versenyt ajánlott a vele párhuzamosan haladó másik autós soffőrjének s a felszólítás után már teljes sebességre is állította a motort. A két autó egy darabig egyforma sebességgel haladt előre, néhány kilométer után azonban Wagnernek sikerült némi előnyt elérnie. Ekkor következett be a katasztrófa. Wagner ugyanis látva, hogy a hivatasos soffőrt sikerült elhagynia, nevetve hátra fordult és inte-

getni kezdett a lemaradt autóban ülőknek. Ebben a pillanatban a még mindig teljes sebességgel robogó gépkocsi — amelynek volánját Wagner bizonyára nem fogta erősen — hátsó részével nekifutott egy utszéli fának, majd a heves összeütközés következtében az árokba fordult. Egy perccel később érte be őket a másik autó, amelynek utasait ekkorra borzalmas kép fogadta. A Minerva utasai eszméletlen állapotban, véresen kerültek el az árokban. Nyomban segítségükre siettek és a szerencsétlen áldozatokat beszállították az ujaradi dr. Birkenheuer-féle szanatóriumba, ahol elsőnek a legsúlyosabban megsérült Welty Jakabné vették kezelés alá, akin gyors műtétet is alkalmaztak. Az orvosi beavatkozás azonban már nem segíthetett a szerencsétlen uriasszonyon, aki súlyos koponya- és bordatörés következtében egy óra múltán kiszenvedett. A többiek közül Kompsz György karját törte, Welty bordatörést, Wagner Nándor súlyosabb, Malvin nevű leánykája könnyebb természetű zúzódásokat szenvedett. Az ujaradi csendőrség megindította a vizsgálatot annak a megállapítására, hogy a katasztrófaért kit terhel a felelősség. — Wagner Nándor állapota — mint értesülünk — a déli órákban válságosra fordult, úgy hogy dr. Schmidt János kórházi sebészorvos műtétet hajtott rajta végre. Az operáció sikerült, a láb azonban nem szállt alá s így további komplikációktól lehet tartani.

— **Nobile tábornok leszáll az északi sarkon.** Kingsbayból jelentik: Az Itáliát, Nobile tábornok léghajóját jégtörő vasmacskaival szerelik fel, hogy bárhol leereszkedhessék. Hir szerint a tábornok mintegy 4 millió négyzetkilométeres területet akar felkutatni a sarkvidéken. Nobile magán a sarkon is le akar szállni. Az indulás hét-nyolc nap múlva történik meg.

— **Öngyilkos pesti kórházgondnok.** Budapestről jelentik: Göndöcs Jenő, a Rókus-kórház gondnoka, aki a kórházba szállított életuntakat istápolta, tegnap a Central-szállodában szobát vett ki és szublimált öngyilkosságot követett el. A mentők rendkívül súlyos állapotban szállították a Rókus-kórházban levő lakására. Állítólag azért követte el tettét, mert egyetlen leánya nemrég történt halála nagyon elkeserítette.

— **Áradás, hegyomlás Olaszországban.** Nápolyból jelentik: A kalabriai Monte Leone környékén tegnap óriási felhőszakadás pusztított, amely nagyarányú áradást okozott. — Messina környékén hegyomlás történt, amely több helyen betemette a messinai vasutat.

— **Orvoshét Magyarországon.** Budapestről jelentik: Ma megnyitották Balatonfüreden az orvoshétet, amelyre nemcsak Magyarországról, hanem a külföldről is számos orvos érkezett meg. Az orvoshét alkalmával törénik meg idősebb Kéty szobrának leleplezése.

— **Dr. Iancu Cornel ügyvédi irodáját** Str. Metianu (v. Forray) 2. sz. gróf Hunyady-palotába helyezte át.

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** A volt MÁV és Acsev nyugdíjasait értesítjük, hogy a nyugdíjak kifizetésének idejét a lapokban közölni fogjuk, tekintettel arra, hogy még nem futottak be az összes utalványok és emiatt csak május hónap második felében lehet megkezdeni a nyugdíjkifizetéseket. Egyben meg fogjuk hirdetni, hogy szükséges-e az életbenléti bizonyítvány. Deák Sándor állomáson fizetett nyugdíjasnak soronkívül érkezett meg 7150 lej nyugdíjhátraléka, amelyet felvehet. Özv. Böröcsök Pálné Acsev nyugdíjas két havi nyugdíjat veheti fel. Igazolványért jelentkezzen nálunk. A z e g y e s ü l e t v e z e t ő s é g c.

Irodalom és művészet

* **Budapesti színházak műsora.** Budapestről jelentik: A pesti színházak e heti műsora a következő: **Vigszínház.** Kedd: Ha mi halottak. Szerda: Der Gedanke. Csütörtök: Jacqueline. Péntek: Totentanz. Szombat és vasárnap: Pygmalion. — **Városi színház.** Kedd, csütörtök, szombat, vasárnap délután és este: Gyurkovics-fiúk. Szerda, péntek: Wiener Sängerknaben. — **Magyar Színház.** Egész héten: Olympiá. — **Királyszínház.** Egész héten: Rose-Maria. — **Belvárosi Színház.** Kedd, szerda, csütörtök: Nászéjszaka. Péntek (előszőr), szombat, vasárnap: Szeretők iskolája. — **Fővárosi Operett színház.** Egész héten: Zenebona. — **Új színház.** Kedd, vasárnap délután: Dybuk. Szerda: A szőrös majom, csütörtök (előszőr), péntek, szombat, vasárnap: Marusia. — **Andrássy uti színház.** Egész héten: Huszár Pufi. — **Teréz-körúti Színház.** Nagy Endre, Salamon. — **Royal Orfeum.** Josephine Baker.

* **Farkas Lili búcsuja.** Farkas Lili vasárnapi vendégszereplései során délután A legkisebbik Horváth-lányban, este pedig a Mesék az írógéprőlben lépett fel. Farkas Lili mindkét esetben diadalmasan folytatta aradi vendégszerepléseinek sikerét. Különösen új szerepében: a Mesék az írógéprőlben volt igen nagy sikere. A közönség úgy délután mint este meleg ünnepségben részesítette Farkas Lilit, akinek aradi vendégszereplései kétségtelesen a legnagyobb siker jegyében folytak le.

* **Gelinek Lotte énekvizsgálója.** Tegnap délután tartotta meg Gelinek Lotte, a kiváló aradi énektanárnő Str. Baritju 6. szám alatti lakásán növendékeinek énekvizsgálóját, amely minden tekintetben elsőrendűen sikerült. Az aradi operaezenesek jelölték: fiúk, leányok, és asszonyok fényes bizonyítást tettek arról, hogy egy minden ízében szakavatott énektanárnő gondos keze alatt állnak. Gelinek Lotte, az egyetlen bel canto tanárnő Aradon, aki különben maga is elsőrendű énekesnő, boldogan állapíthatta meg az összegyűlt közönség elragadtatót tetészenyílvánításából, hogy fáradozása nem volt hiábavaló és lelkiismeretes munkája teljes eredménnyel járt. Az ismert bel canto tanárnő keze alól már több ismert énekes került ki. Nála tanult Opre Geni, Bing János és mostani növendékei között is van — a haladók között — néhány, akire alighanem fényes művészi pálya vár. De teljes dicsőreget érdemelnek a kezdők is. **Erdős Irén, Klein Klári, Sebetana Virginia, Budai Károly,** a haladók közül pedig **Reiseldné, Vancu Olimpia, Nussbaum Ferenc, Schwartz Magda és Heller Rezső,** különösen ez utóbbi három produkált művészt. A vizsga és az azzal egybekötött zsur után egy kis társaság a késő esti órákig ott maradt még és ez alkalommal Lepa Dora tanárnő, szintén volt Gelinek tanítványa, aki legközelebb önálló koncertet ad Clujon, csillogtatta tüneményes hangját és képességét néhány ária eléneklése révén.

* **Az aradi színtársulat Déván.** Az aradi színtársulat tegnap este elbúcsuzott Aradtól és ma már elutazott új állomáshelyére, Dévára, ahol közel két hétig fog játszani a társulat. Déván a mai megnyitó est keretében az Olympiát adja a színtársulat prózai együttese.

* **Gyermekkar hangversenye az aradi Minorita Kulturházban.** Vasárnap délután az aradi Jézus Szive kisgyermekkar műsoros előadást tartott a Minorita Kulturházban. A gyermekkar jól sikerült műsoros délutánját karének vezette be, amelyet ifj. Kulcsár Sándor felsőgimnazista ötletes életképének előadása követett. „Böksi charlestont tanul” címmel, ennek szereplői Zsirai Jolán, Kulcsár Ilonka, Bugyi Jolánka és Ottrok Feri voltak. Murai Károly: „A párisi baba” című egyfelvonásosában a következők játszottak igen ügyesen: Bulik Piri, Humm Péter, Bogdán Nelti, Potthof Eszti, Pete Böske, Szikora Margit, Bogdán Karcsi, Feja Sándor, Oravecz Mancsi, Mreskai Juci, Kovács Eszti, Bugyi Jolán, Kállin Irén. Váradi Antal: „Az utolsó sor”, szavalta Vasvári J. A gyermekkar ezután magyar népdalokat énekelt, majd „Sári néni” című egyfelvonásos vígjátékot adták elő a következők: Almássy Nusi, Bogdán Bella, Menczer Béla, Katona Veca, Kezkes Piri, Plaumert Juci, Czakó Bözsi, Péterffy Teri, Juhász Bözsi, Ottrok Feri, Kocsis Emilia. — „A nagymama esernyője”-t Lukács Emma, Bokor Mancsi és Sznák Elvira adták elő. — Pusztarózsa májusi életkép szereplői

Öberdnig Mancsi, Zsirai Jolán, Kállin Nusi, Bapert Laci, Kulcsár Sanyi, Sznák Ilona, Vasváry Jolán, Katona Gizi és Bogdán Bella voltak, míg a műsort a kisgyermekkar hódolata fejezte be Május királynője előtt.

* **Steinhardt ismét Aradon.** Steinhardt Géza vasárnap ismét az aradi közönség elé lép, hogy friss humorát teli kézzel szórja az emberek közé: itt van, vegyétek, jó szívvel adom. A békebeli kedély letűnőben levő színes percek, negyedórái lopakodnak közénk újból, amikor előáll ez a pompás humoru ember és kacagtat széles jókedvvel, amugy istenigazában. Legutóbb zsufozt házak előtt erősítette meg emlékezetét Steinhardt Géza.

Beteges honvággyötri a párisi magyar emigránsokat.

Károlyi Mihály Magyarországra vagyik, de Mexikóba megy újságírónak? — Az orosz politikusok vágya és reménye.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) A nagy bulevardok kis mellék-uccáiban, a szürke, fojtott levegőjű kis szállodákban ezer meg ezer ember él és tengődik, késő elesettjei a nagy világháborúnak, hadifoglyok idegen országban, a saját meggyőződésük foglyai. Ezek a politikai száműzöttek alapjában szerencsétlen emberek, mert még azok a ritka emigránsok is, akiknek jó megy a sorsuk idegen földön.

gyógyíthatatlan betegek, a honvággyötri tegei.

Honvággy, honvággy! milyen idegenül hangzik ez a szó, ez a romantikus csendülésszerű fogalom a modern Babylon színes, de hideg világában, Páris rengeteg forgalmának és zugó áradatának közepette. Évtizedek múlva, ha a szenvedélyek, melyek a szerencsétlen európai emberiséget atomokra szaggatják, már elsimultak s a fiúk és unokák olvassák a párisi emigráció emlékeit és följegyzéseit, milyen érdekes apróságok, szivettépő, keserves emberi sorsok kerülnek napfényre! Honvággy!... akárhogyan takargatják, ez csendül ki a párisi emigránsok minden szavából. Károlyi Mihály akármilyen nyugodt és akármilyen csendes is, a halk szavak mögül kicsendül az olthatatlan vágy a magyar szó, a magyar levegő, a magyar föld után. Nagyon megöregedett Károlyi Mihály, a szeme gyűrött és beesett, de a külseje minden kopottsága ellenére is még mindig a régi gavallérra vall. „Nem hiszem magam sem, hogy egyhamar hazakerülhetnék — mondotta a Dómában, ahol szerény vacsoráját elköltötte — nem hiszem. Hiába, ez hozzátartozik a háboruhoz. A háboruban

elestek az emberek, a háboru után elestek a politikusok.

Nem magam vagyok ebből a fajtából Párisban. Van itt hozzám hasonló bőven. Az emberiség a nagy megpróbáltatás után fáradt, különösen fáradtak vagyunk mi, magyarok, akiknek a török hódoltság után majd száz évre volt szükségünk, hogy újból erőre kapjunk. Fáradt Magyarország, fáradt a parasztság, a munkásság és a polgárság egyaránt, s bűn volna a lassu lábadozást megzavarni. Nekem még sokáig kell hallgatnom. Hogy szeretnék-e hazatérni? Istenem...

Többet nem mondott, de a keze remegésén, a távolba meredő furcsa pillantásán, a megrezdülő szempilláján meglátszott, milyen hirtelen hullám öntötte el a lelkét. Többet nem is szólt politikáról. A gyermekeiről beszélt, a kis Ádámról, aki fékezhetetlen, kemény fiú, a feleségéről s fölcillanó szemmel nagy utjáról, amelyre most készül.

A jövő hónapban Mexikóba megy mint újságíró.

két nagy lap, egy francia s egy angol megbízásból.

Károlyn kívül sok magyar emigránst gyötör ugyanugy a honvággy. Diener-Dénes, aki hetvennégy éves korára lett francia zurnaliszta, a „Populaire”, a francia szociáldemokrata párt közlönyének egyik szerkesztője. — Szende Pál is az év egy részét Párisban tölti, innen írja cikkeit baloldali német lapoknak s kivüle még hány száz névtelen kis ember, akik a párisi tengerben vergődnek. De a párisi emigráció zömét mégis csak az oroszok adják, akiknek minden szürke foglalkozásuk ellenére is romantikus életét a francia irodalom nagy reménye, Kessel, olyan tökéletesen rajzolta meg regényeiben. Sofförök, akik va-

most vasárnap újból kiköt Aradon egy napra s nagy nevetet. Teljesen új műsorral tart két előadást a téli színházban. Egyet délután 5 órakor, egyet pedig este 8 és fél órakor. A társulatában Sándor Stefi száz százalékos erőt reprezentál, akinek karikírozó készsége valóságos frapíroz. Kende Mária sanzonjai komolyak és érdekesek, a szimpatikus előadókészségű Bálint Béla és a kitűnő Kaffka Gyula támogatják még Steinhardtot és értékesítik a nagyszerű műsort, amelynek szárnyán pillanatok alatt repül el három óra, vig derűben, but felejtő, édesen harsanó kacagásban. Jegyek csütörtöktől válthatók a téli színház pénztárában.

laha a császári gárdaezredek színes egyenruháját hordták, admirálisok, akik ma nagy szállodák, de néha bizony nagyon kicsiny garnik éjjeli portásai, balti baronesszek, akik levantei mulatókon keresztül jutottak el a montmartrei „boites de nuit”-kbe.

nagyhercegnő, aki a Téli Palota tánctermeiből egyenesen egy párisi szabó mellé került polgári feleségnek.

kozások, grófok, írók, tisztok, pincérek. A nagy szarmata steppe minden rendű-rangu lakosát és gyermekét meg lehet találni a Porte Maillot és a Porte Versailles között. Kint a rue Laricheben, egy negyedik emeleti fájón kopár, kispolgári lakásban beszéltem ennek az emigrációnak egyik legkitűnőbb, legfinomabb fejű tagjával. Miljukov tanár, a Sorbonneon az orosz történet megbízott tanára s az egész világon szétszórt orosz emigráció legtekintélyesebb lapjának, a Poszlednie Novosztinak a főszerkesztője, ma igen szerény, mondhatni szegényes életet él. Pedig Miljukov volt valaha az orosz polgárság legnagyobb reménye, a pétervári egyetem tanára, aki a saját kis palotájában lakott Pétervárott s a Dumában a kadetteknek, a konstitucionális demokratáknak volt a vezére. Ő volt az, aki az orosz forradalmat Sir Georges Buchanannel, az angol nagykövettel együtt kirobbantotta s ma is

honvággytól emészte el csöndes, öreges életét.

Tiszta, finom, tudós koponya, komoly s szerény kék szemének a pillantása, csak a kiálló pofacsontok árulják el szláv-tatár vérkeverékét. „Nem, kedves barátom — így szólt hozzám — egyhamar mi nem kerülünk haza. Sokáig tart, amíg a fordulat megéri, öreg ember vagyok én már, nem igen érem én azt meg. De hát tudós ember hamar vigasztalódik.

Ha egész Oroszországot nem is, de egy kis részét s nem a legrosszabbat. Itt megtalálom”.

— S ne felejtse el azt sem — folytatta — amit pedig idegenek, nagyon gyakran elfelejtene, hogy Páris nemcsak az élvezetek metropolisza, hanem a „ville lumiere” a szellemi világosság városa is. S így hát vigasztalodom, ahogy lehet. Haza? ... Haza? ... Talán soha!

Kerenszki, a híres Szasa Kerenszki, már bizakodóbb.

A „Dni”, egy másik orosz újság szerkesztőségében fogadott.

— Ne higgye, hogy olyan sokáig tart! — mondja. — Amilyen hirtelen jött a bolsevizmus, olyan gyorsan el is mulik. Persze, amíg a bolsevizmust nem izolálják az európai népek, amíg futó s néha nagyon bizonytalan nyereség kedvéért kölcsönöznek nekik, addig valahogy tartják magukat. De, látja, a németek alapos leckét kaptak; az angolok és pedig még az angol szociálisták is tudták már, kivel van dolguk s eljön az idő, amikor a Kreml urai elhagyatva és egyedül állanak Európa keletén. Akkor, de csak akkor üt majd a mi óránk.

Kerenszki fiatalember, még nincs ötven éves, így hát bizik és remél, de a reményeiket igen kevesen osztják. Még a saját szeme is, ha beletekint az ember, nagyon rácafol e bizakodó szavakra. Simára borotvált arca van Kerenszkinék, kissé keleti metszésű fekete szeme, de ez a szem puha, révedező s mikor ajkai ki-ejtik e szót: — Russzija — Oroszország! a puha ajkon halk vonaglás fut végig. A honvággy...

Súlyos visszaélések történtek Aradváros anyagraktárában.

Szabálytalanságok történtek, de a bűnösök nem vonhatók felelősségre. A vizsgálatot vezető városi főjegyző szenzációs megállapításai.

(Arad, május 7.) Az anyagraktári visszaélések ügyében lefolytatott vizsgálat ma teljesen befejeződött és a vizsgálatot vezető Stefanut Sabin városi főjegyző már csak az összesítést csinálja, megszővegezi jelentését és a keddi állandó választmányi ülés elé terjeszti a vizsgálat folyamán nyert adatokat. Az utolsó kihallgatások ma folytak le és ezekből bizony az állapítható meg, hogy a városi anyagraktár ügyében levezetett vizsgálat szomorú eredményt hozott. Erre a megdöbbentő felfedezésre a legjobban rávilágít a vizsgálatot vezető Stefanut Sabin kijelentése — amely a jelentésben is szerepel — és amelyben ezeket mondja:

— Meg vagyok győződve arról, hogy igenis visszaélések történtek a városi anyagraktárnál. Meg vagyok győződve arról, hogy a város nagy összegekkel károsodott, de, hogy ki, mikor, vagy mennyivel károsította meg a várost, azt nem igen lehet beigazolni, mert a raktárkönyvek és a regiszterek olyan összevisszaságban vannak, hogy a visszaélések megállapítása teljes lehetetlenség.

Tehát visszaélések vannak, de bizonyítékok nincsenek. Itt nem a vizsgálatot vezető főjegyzőt, még kevésbé a város vezetését, hanem az anyagraktárnál uralkodó rendszert lehet hibáztatni, mert minden kontroll nélkül vezeték ott a könyveket és hozták létre a most tapasztalt összevisszaságot. Most fizetheti a város a tandíjat a rossz rendszerért, amely itt uralkodott. Ennél a vizsgálatnál derült ki, hogy mennyire hibás az a rendelkezés, amely megengedte, hogy a szállítótól egyenesen a munkálat színhelyére vigyék a vásárolt anyagokat, anélkül, hogy azokat a raktárkönyvbe bevezették volna. Mert ez a rendszer eredményezte azt, hogy a vizsgálat vezetője tehetetlenül áll a nagy zavarban és nem tudja megnevezni a felderített visszaélések bűnöseit.

Ami az elhangzott vallomásokot illeti, azokban is található néhány jellemző adat. Kihallgatták többek között a város egyik volt alkalmazottját, aki tényleg súlyosan terhelő vallomást tesz. Bizonyítani ugyan nem tud, de a maga részéről határozottan fentartja a vádak. Folytatódnak a kihallgatások és a további tanúk vallomása során kiderül, hogy a súlyos, terhelő vallomást tevő maga is bűnös visszaéléseket követett el. Vallomásának hitele tehát elveszett. Ami pedig a többi terhelő vallomást illeti, azoknak ellenőrzésére a raktárkönyvből és regiszterekből kivett adatok szolgálnak. — Azonban ezek az adatok teljesen megbízhatatlanok és ebben a furcsa zavarban senkise tud eligazodni. Így tehát egyedül a vizsgálat vezetőjének személyes impressziója marad meg. Mert adatok — hála a laza ellenőrzésnek — hiányoznak.

Számvevőségi vizsgálat a könyvekből megállapította, hogy a Czukor-cégtől az anyagraktár részére vásárolt 17.153 darab deszkából, a melyért körülbelül félmillió lejt fizettek, csak 8007 érkezett be. Hogy a többi hova tűnt el, azt a vizsgálat nem tudta tisztázni, mert a vallomásokon kívül egyetlen támpont nem állt rendelkezésre. A vallomások pedig semmit nem tudtak erről. Ugyanigy áll a helyzet az ótemető kivágott fánál, amelyekről csak annyit sikerült megállapítani, hogy egyrészt a mérnöki hivatal, másrészt a városi bognárműhely használta fel azokat, de pontos elszámolás ezekről sincs. Ami azt a részt illeti, hogy több anyag ment ki a raktárból, mint amennyi bejött — mint azt a számvevőségi vizsgálat pontosan, számszerűleg megállapította — errenézve a tanúk kijelentették, hogy ez úgy történhetett csak, hogy a beérkezett nagy deszkákat két vagy három részre fűrészelték el és úgy vitték ki. A darabszám szerepelt, de a méret nem. Természetesen erről sincs kimutatás, úgy, hogy az igazság kihámozása egészen nehéz munka.

Az anyagraktári vizsgálatnak tehát két eredménye van: a feltétlen bizonyosság, hogy ott tényleg történtek visszaélések, a másik pedig egy új rendszer bevezetése, amelyet jelentésében ajánlani fog a vizsgálat vezetője, a

ki szigorú ellenőrzéssel akarja megszüntetni a visszaélések lehetőségét. A leszűrt konklúzió szerint Stefanut Sabin főjegyző ajánlani fogja Vlaicu raktáros kicserélését és másvalakinek az anyagraktár élére való helyezését. Ajánlani fogja, hogy Purje a városi ácsmesternek is más beosztást adjanak, vagy ha meg is marad az anyagraktárban, feltétlen ellenőrzést adjanak föléje. Azonkívül bizza meg a városi tanács egyik tagját, hogy állandó szigorú kontrollt gyakoroljon az anyagraktár felett. A belső, adminisztratív munkát illetőleg azt a javaslatot terjeszti elő, szüntessék meg a jelenlegi, kényelmes rendszert, amely szülőgánya a visszaéléseknek és rendeljék el, hogy minden, a munkálatokhoz szükséges áru vagy anyag

feltétlenül a raktárba kerüljön először és gondoskodjanak arról, hogy ott úgy a bejöveteit, mint a kimenetelt szabályszerűen elkönyveljék. Ezek a rendszabályok szükségesek a visszaélések elkerülésére.

A felsoroltakon kívül még egy javaslat is előkerül. A szállítótól közvetlenül elvitt és a munkálatoknál felhasznált anyagok tekintetében Stefanut Sabin azt ajánlja, hogy szakbizottság vegye sorra a bejelentett munkálatokat, állapítsa meg számszerűleg, mit használtak fel az egyes munkálatoknál és hasonlítsák össze a bejelentésekkel. Ez a pótvizsgálat talán meghozza az eredményt, amelyet a jelenlegi vizsgálat nem tudott hozni. Valószínű, hogy a permanens bizottság elfogadja az előterjesztett javaslatokat, mert az illetékes körök tisztában vannak azzal, hogy végre meg kell kezdeni a tisztítás munkáját és arra törekedni, hogy a közönség által befizetett milliók valóban eredeti rendeltetési helyükre jussanak és ne egyes, lelkiismeretlen emberek magántárcájába. (m. r.)

S P O R T.

Románia kikapott Belgrádban.

Jugoszlávia B.—Románia 3:1 (3:0). — Kényszerítő körülmények között állt fel Románia és vereséget szenvedett Jugoszlávia egy B. válogatottjától.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A román csapat katonajátékosai (Tenzer, Tesler, Steiner II.) nélkül indultak utnak és Jugoszlávia sem volt komplett, mert az I. osztályú garnitúrája Ausztria ellen játszott. Igaz, hogy ez a B. csapat nem igen volt gyengébb az A. csapatnál és így Romániára nézve nem egészen lesújtó a belgrádi eredmény. De viszont nem szabad felejtetni, hogy a Sándor-kupa megnyerésére nézve is a vereség hatalmas befolyással lehet. A csapatok a következőképpen állottak fel: Románia: Kiss—Dolveth, Hoksári—Steiner I., Vogl, Ciolac—Raab, Sepi II., Wetzler, Possak, Kilianovics. — Jugoszlávia: Siilis—Ifkovics, Spasojevics—Arsenijevics, Marinkovics, Djordjevics—Marjanovics, Beck, Sotirovics, Dragicevics, Majdanovics. Esős, csuszós pályán ját

szották le a mérkőzést, amelyet főleg Kiss kapus feltűnő bizonytalansága miatt veszített el Románia. A 7. percben 40 méteres szabadrugás Románia ellen. Ifkovics labdáját Kiss kiejti, Sotirovics ráfut és belövi. A 27. percben Marjanovics keresztüljárta a védelmet, 16-os sarkáról löv, a védhető labda a félfárról a hálóba pattan. A 42. percben ismét szabadrugás 40 méterről Románia ellen, amelyet Kiss ugyan csak hibáz és a ráfutó Sotirovics máris a hálóba lövi a labdát. A II. félidőben kissé magához tér a román legénység, eredményt mégis csak a 40. percben ér el, amikor Ciolac labdájával Wetzler fut meg és kapuelőtli kavardásból kapufától bepattanva kerül labdája goalba. Más jelentések szerint Possak lötte a goalt. A mérkőzést a magyar Ivancsics vezette közmegelegedésre.

Magyarország—Ausztria 5:5 (4:2)

A magyar csapat volt a jobb, Amsel indiszponáltsága azonban elűtötte azt a győzelemtől. Konrád volt a magyarok és a mezőny legjobb embere. Kikapott Magyarország amőrről válogatottja Ausztriától.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Csapatok: Magyarország: Amsel—Sternberg, Fogl III.—Pesovnik, Bukovi, Obitz—Ströck, Takács II., Konrád, Hirzer, Kohut. Ausztria: Cart—Schramseis, Jellinek—Geyer, Hoffmann, Madlmayer—Kirbes, Wesselyk, Geschweidl, Horváth, Wessely. — A 62. magyar-osztrák találkozás a magyarok jelentős erőfölényét mutatta és ennek megfelelően a közönség hatalmas optimizmussal tekintett a mérkőzés kimenetelére, amely azonban a sport történetében egészen szokatlan eredményt hozott: 5:5 arányú döntetlent. Kétségtelen az, hogy a magyarok technikailag jobbak voltak, sőt a győzelmet meg is érdemelték, de Amsel nagyfokú indiszponáltsággal küzdött, ami négy védhető goalban jelentett erős handicapot a magyar csapat számára. — Konrád, akinek szereplése csak az utolsó percben vált bizonyossá, tüneményesen játszott, az osztrák védelem teljesen tehetetlen volt vele szemben. A csatársor általában sokat és eredményesen támadott, csak a védelem működött gyengén. Sternberg volt a helyei-közel kielégítő. A halvesorban Bukovi fölötte óvatosan játszott. Az offenzív szellemű osztrák csapatban a halvesor tünt ki leginkább, azután Cart kapus mentett sokat — a goalok ellenére, de a csatárlánc jobb szárnya is elismerést érdemel.

A mérkőzés előtt szakadó zápor teljesen felzavarta a pályát, azonban az 50.000 főnyi közönség rendületlenül kitartott. A nagy mérkőzésre ugyan elállt az eső, de a pálya ugyszólvén teljesen hasznavehetetlenné vált, ami természetesen tetemesen befolyásolta a játék kifejlődését. Briliáns magyar akcióval indul a meccs. Már a 2. percben Konrád gyönyörűen

trükköz, amiből Kohut goalt is szerez. Nem sokkal utána Hirzert hatoson faultolják a tizenegyest ugyanó juttatja rendeltetése helyére. Eztán Bukovi és Hoffmann összefejelnek mindkettőn összeesnek, kiállnak, de rövid idő múltán visszatérnek. A 22. percben Amsel kifut. Wessely haladéktalanul kihaszalja Amsel hibáját és goalt szerez. Egy perccel utána magyar lefutás, Cart kiütéssel ment, a labda Konrádtól Kohuthoz kerül, aki védhetetlenül helyezi be a labdát. A 37. percben Wessely fut ki gyönyörűen és sikerül is goalt lönie. A 40. percben Kohut hihetetlen helyzetből becsavart goalja állítja be a félidő végeredményét. A második félidő elején Ströck az újabb magyar goalszerző. Ezután a magyarok alábbhagynak a tempóval és már a 6. percben Wessely a rosszul vetődő Amsel hibájából szepit, majd Kirbes 25 méterről löv újabb goalt a tétovázó Amsel mellett. Az osztrákok diktálják a tempót, kiizdenek a kiegyenlítésért és Wessely faultolása miatt megítélt tizenegyesből Horváthnak sikerül is eldöntetlenné tenni az eredményt, amely lyel természetesen a magyar közönség túntőleg elégedetlen volt. A mérkőzést a cseh Christ vezette kielégítően. A nagyfontosságú mérkőzésen gróf Bethlen István miniszterelnök, Vass József népjóléti miniszter, Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter és Bud János pénzügyminiszter is megjelentek. — E mérkőzés előtt Ausztria és Magyarország amatőr válogatottjai küzdöttek egymással szakadó záporban. A mérkőzést irreális körülmények között az osztrákok nyerték meg 3:2 (1:2) arányban.

O Arad—Oradea 4:0 (1:0). Két egészen gyenge csapat, teli tüdővel ambiciózus, de tudásuk kezdetén álló ifjakkal. A mérkőzést Arad nyerte, de kétségtelen, hogy 4 goalal még sem volt jobb Váradnál. Oradea löv ugyan egy goalt Rónay révén (gyönyörű lövés volt), de Petcu bíró (Timisoara) nem itéli meg, mert a pályán épen akkor tizenkét váradi játékos tartózkodott játékos-csere miatt. Oradea le is

akar vonulni, de mégis visszatér s közvetlen útján Arad ér el egy meg nem adott off-side goalt, majd Bali lövi az utolsó percben a féldő egyetlen jogos goalját. A II. féldőben az aranygyőzelem Oradea halisora még jobban kifulladás és ennek megfelelően Arad fölnyomul. Bali, Medve és ismét Bali ezután könnyen érik el goaljaikat.

O Külföldi eredmények. Amig Jugoszlávia

egy B. csapata Romániával játszott, az A. csapata egy osztrák B-vel játszott és 3:0 (1:0)-ra szenvedett vereséget. — Svájc—Hollandia 2:1. — A magyar—norvég Davis Cup újabb mérkőzéseiben Takács megverte Christenersont 6:1, 6:1, 6:2 arányban és Kehrling Thor-kildsent 7:5, 3:6, 6:3, 6:1-re, amivel a magyarok 5:0 arányban győzték le Norvégiát a Davis Cup előmérkőzések során.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Aradi fűszerkiskereskedők közgyűlése.

A vezetőség eredményesen munkálkodott a tagok érdekében.

(Arad, május 7.) Az Aradi Fűszerkiskereskedők Szindikátusa vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést az aradi kereskedelmi és iparkamara dísztermében. A közgyűlést, amelyen a tagok teljes számmal vettek részt, Liszka Pál elnök nyitotta meg. Melleg szavakkal üdvözölte a megjelent tagokat és vendégeket; Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkárt, dr. Szöllösi Zsigmondot az Aradi Kereskedelmi Testület ügyészét, Olariu Iustint az ipartestület társelnökét és Glück József magyarpártot, aki az Iparosothon nevében vett részt a közgyűlésen. Ezután jelentést tett a szindikátus örvendetes fejlődéséről, gazdasági helyzetéről és ajánlotta, hogy a közgyűlés mondjon jegyzőkönyvi köszönetet Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkárnak és Popescu Péter munkaügyi vezérinspektornak, akik a kiskereskedők ügyeit szívesen és lelkiismeretesen támogatták. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az indítványt. Dr. Trailescu Ionel és Zöldi Ernő titkárok mondták el ezután román és magyar nyelven a titkári jelentésüket. A jelentésből kitűnik, hogy az elmúlt esztendőben a szindikátus vezetősége eredményes munkát végzett a tagok érdekében. Sikerült a minisztériumnál elérni, hogy országos vásárok alkalmával az egész várost vásári területnek nyilvánítsák és ezáltal a vásárokon az üzletek mindenütt nyitva tarthatók. Igéretet kaptak arra a kiskereskedők, hogy vasárnaponként üzleteiket tíz óráig nyitva tarthatják. A spekulatörvény hallgatolagos hatályon kívül való helyezése szintén nagy előnyt jelent a kereskedők számára. Sikerült elérni, hogy indokolt esetekben, a város egyes területein a

fűszerkereskedők reggel öt óra előtt is kinyithatják üzleteiket anélkül, hogy ezért megbüntetnék őket. A szigorú egészségügyi razziaik enyhítésére szintén ígéretet kaptak a városi főorvostól. Végül bejelentették, hogy a választmány legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az aradi szindikátus csatlakozni fog az erdélyi, hasonló érdekekért működő kereskedelmi testülethez. A szindikátus gazdasági fejlődésével kapcsolatban megemlítik, hogy egy modern szódavizgyárat létesítenek és hogy a létesítendő otthon-alap javára hatvanezer lej gyűlt össze. A titkári jelentések tudomásul vétele után a közgyűlés dr. Angel István polgármestert egyhangúlag örökös díszelnökké választotta meg. Következett ezután azoknak a vezetőségi tagoknak a megválasztása, akiknek mandátuma az alapszabályok értelmében az idén lejárt. Az új vezetőség tagjai a következők lettek: Társelnök: Engel Gyula, ügyvezető elnök: Schulik Lajos, a felügyelő-bizottság elnöke: Juhász Gábor, jegyző: Menzer Jenő, pénztáros: Márkus Miksa, t. b. főügyész: dr. Vadász Armand. Választmányi tagok: Pintér Adolf, Stern Géza, Dragomer Ferenz, Grünberger Gyula (Zimánd), Kereszturi Kálmán, Spitzr Dénes, Ungurean László, Dingfelder Géza, Kohut Béla, Mairovitz Adolf, Nagy János, Simon Mihály és Dogmanov György. Felügyelő-bizottsági tagok: Vizsniczai János, Stern Ábrahám és Varga András. Dr. Vadász Armand felszólalása után Mittner István indítványára a közgyűlés köszönetet szavaz a választmánynak eddigi eredményes munkájáért. A közgyűlés kora délutáni órákban ért véget.

Zürichben 3.21.50 Párisban 15.80 a lej.

Helyi valutaárak. (Május hó 7.)
Kifizetések: Berlin 39.13, Newyork 163.12, London 797.75, Páris 6.44, Milánó 8.64, Prága 4.84.50, Budapest 28.57, Zágráb 2.88.50. Bécs 23, Zürich 31.50. — Áru: Márka 39, dollár 163, angol font 790, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.25, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.50, dollár 162.50, angol font 785, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.75, pengő 28.60, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — Irányzat: lanya.

Zürichi tőzsdenyitás. (Május hó 7.)
Berlin 124.12.50, Amsterdam 209.30, Newyork 518.82, London 2532.50, Páris 20.42, Milánó 27.33.50, Prága 15.38, Budapest 90.64, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.21, Varsó 58.20, Bécs 73.02.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Május hó 7.)
Berlin 124.12, Amsterdam 209.32.50, Newyork 518.82.50, London 2732.50, Páris 20.42.25, Milánó 27.34, Prága 15.37.50, Budapest 90.64.50, Bucuresti 3.21.50, Belgrád 9.13.25, Varsó 58.17.50, Bécs 73.

Bucurestiből vonalzavar miatt nem jöttek tőzsdejelentések.

Első Földgázüzemi Üveggyár R.-T. Medgyes. A Medgyesen, 1928. évi április hó 20-án megtartott igazgatósági ülés elhatározta az alaptőkének 50.000 millióról 125 millióra való felemelését. Az új anyagi eszközök a jelenlegi Fourcault üzem bővítését, egy ornament gyár és egy lapcsiszoldának Medgyesen leendő lé-

tesítését, fogják szolgálni. Ezenkívül egy modern csiszolda és egy foncsorozó fog létesülni Bucurestiben.

Hitterjesztőket

állított elő az aradi rendőrség.

Két betörés történt Aradon. — Mozzalmas nap az aradi rendőrségen. — Kifosztották az aradi iparostanonciskolát.

(Arad, május 7.) Mozzalmas napja volt ma az aradi államrendőrségnek. Betörésekről érkeztek jelentések és gyanus embereket tartóztattak le, akiknek bűnös üzemeit a megindított nyomozás fogja kideríteni. Az első betörés a Iosif Vulcan (Kazinczy)-uccai iparostanonc-iskolában történt. A tettesek, valószínűleg ma délelőtt, álkulccsal kinyitották az iskolai szertár aiját, behatoltak, feltörték a szekrényeket és több ezer lej értékű felszerelési tárgyat loptak el. A rendőrség a vakmerő betörők kézrekerítésére megindította a nyomozást. Érdekes, hogy az elmúlt héten a liceumban történt egy betörés, amelyet teljesen hasonló körülmények között hajtottak végre. Az a gyanu, hogy mind a két betörést ugyanazok a tettesek követték el. Lovas Györgyné Str. Poétului (Libás-dűlön) lévő házában szintén betörők tak. Az ablakon hatoltak be és nagymennyiségű élelmiszert loptak el. A tettesek kézrekerítésére folyik a nyomozás.

Rosenfeld Vilmos aradi vendéglősnél az éjszaka folyamán nagy mulatságot csapott egy mun-

káskínézésű ember. A vendéglő tulajdonosának feltűnt, hogy az illetőnél rengeteg pénz van és a bankókat könnyelműen dobálja. Értosította a közelben posztoló rendőrt, aki előállította a mulatózó. Igazolványából kiderült, Cercea Józsefnek hívják és valamikor az aradi gépüzemnél dolgozott. A nála levő nagyobb pénzüsszegekről nem tudott elfogadható felvilágosítást adni. A rendőrség őrizetbe helyezte és megindította a nyomozást. Ugyancsak a mai napon sikerült kézrekeríteni egy ismert és régen körözött zsebtolvajnót, Gebei Juliát. Ez a veszedelmes tolvajné réme volt az állomási jegypénztáraknak és már sok időt töltött a rendőrség és az ügyészség fogházaiban. Az aradi rendőrség hetek óta körözi, mert több zsebtolvajlást sikerült rábizonyítani. Ma délután értesítés jött a timisoarai (temesvári) rendőrségtől, hogy ott sikerült Gebei Juliát letartóztatni, amikor az állomás pénztáránál lévő tolongásban épen lopni akart. Előállították a rendőrségre és megmozdításánál több mint tízezer lej készpénzt találtak nála, amelynek eredetéről nem tudott számot adni. Egyelőre őrizetben tartják és a nyomozás befejezése után Aradra szállítják. A mai napon még két érdekes őrizetbehelyezés történt Aradon. Borlogi Mária és Vas Juliannát állították elő a rendőrségen, akik az aradi közhivatalokat keresték fel és ott adventista propaganda-könyveket árusítottak. Mint ismeretes, az adventista vallás nincsen engedélyezve Romániában. Az eljárás megindult ellenük.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.
NEULÄNDER JAKAB
orth. éttermét
Május 8-tól Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 19. sz. alá, főpostával szemben levő oldalon helyeztük át.

„EXPRESS“
kelmefestő, vegytisztító és gőzmosodát
Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-u.) 30. sz. alá Ortutay-palotába, v. Fábán-u. oldalra helyeztük át.

Üzletmegnyitás.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a mai napon Str. Eminescu 13. szám alatt fűszer- és csemege-üzletet nyitottam.

Szives pártfogást kér:
15304 Hegedüs József.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szerencsétlen véget ért

Kürti Fülöp

temetésén részt vettek és részvétükkel fölkerestek, hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

2577

Kürti-osalád.

LITHYNIA

PAPTAMASI ASVANYVIZ. Gyógyvíz
Vese, hólyag és epe bántalmak legjobb orvossága
Kapható: Drogueriában, fűszerüzletben és vendéglőben.

Feltűnő olcsó és alkalmi házvételeket
 készpénz, esetleg több évi részlet lefizetés és olcsó kamat mellett ugy magán- mint nagy jövedelmet hozó kisebb és nagyobb bérházakat Arad bel- és külvárosai részén üres telkeket, ugyszintén a vidéken szőlőket avagy a szomszéd államokban csere ingatlanokat. Végül kisebb és nagyobb földbirtokokat, malmokat, mindenféle gépeket, ugyszintén üzleteket, lakásokat, butorozott szobákat n. b. ügyfeleim részére nagy váhasztékban, tetszésük szerint 24 órán belül közvetíték. Ugyszintén fent írott ingó és ingatlanok 24 órán belül sürgős eladását vagy bérbeadását tisztelettel vállalom.

Ifj. Kovács ügynöksége
 Arad, Str. Take Jonescu (volt Sárosvai) 2. sz. Bathány-uca sarok. Salacz-uca-val szemben. 2591

Bankkölesönöket
 azadi házakra és környékbeli földbirtokokra — pengőben 12%-os kamattal vagy néjben legolcsóbban — azonnal folyósítottak
HAASZ ALBERT irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. sz. szim.

Nyári menetrend
 ERVÉNYES MÁJUS 15-TŐL

ARADRA ERKEZIK:

Gyors Timisoarától	0.25
Expressz Curticiról	0.40
Személy Timisoarától	5.15
Személy Oradea-Mareeről	5.16
Expressz Teusáról	5.50
Orient-expressz Curticiról	6.51
Személy Brádról	7.00
Személy Jimboleáról	7.15
Személy Pecicáról	7.18
Személy Curticiról	7.25
Személy Teusáról	7.30
Személy Timisoarától	7.55
Gyorsmotor Brádról	8.40
Személy Curticiról	8.53
Személy Timisoarától	9.46
Személy Pecicáról	11.58
Személy Curticiról	12.04
Személy Brádról	12.08
Személy Oradea-Mareeről	13.12
Személy Teusáról	13.30
Gyorsmotor Pecicáról	13.31
Gyors Teusáról	13.46
Gyors Timisoarától	13.50
Vegyes Otlacáról	15.55
Személy Timisoarától	16.07
Vegyes Pecicáról	16.25
Gyors Curticiról	16.34
Személy Oradea-Mareeről	16.37
Személy Curticiról	18.57
Vegyes Jimboleáról	19.27
Gyorsmotor Oradea-Mareeről	19.42
Személy Timisoarától	19.45
Személy Brádról	20.14
Személy Pecicáról	21.05
Személy Curticiról	21.06
Személy Teusáról	23.07
Orient-expressz Teusáról	23.20

ARADRÓL INDUL:

Személy Oradeára	0.50
Személy Curticira	0.55
Expressz Teusra	1.05
Személy Timisoarára	1.10
Személy Pecicára	5.25
Személy Teusra	5.30
Személy Timisoarára	5.35
Személy Brádra	6.00
Gyors Timisoarára	6.05
Expressz Curticira	6.14
Gyorsmotor Oradeára	6.30
Vegyes Jimboleára	6.50
Személy Pecicára	6.55
Orient-expressz Teusra	7.10
Személy Curticira	7.20
Személy Curticira	8.54
Személy Oradeára	10.25
Személy Timisoarára	10.30
Gyorsmotor Pecicára	10.40
Személy Brádra	11.30
Személy Timisoarára	14.08
Személy Teusra	14.10
Vegyes Pecicára	14.10
Gyors Curticira	14.16
Személy Curticira	14.30
Személy Jimboleára	14.45
Személy Brádra	14.58
Gyors Timisoarára	16.50
Személy Oradeára	16.52
Gyors Teusra	17.04
Vegyes Otlacára	17.25
Személy Pecicára	17.52
Személy Curticira	18.04
Gyorsmotor Brádra	18.36

„Adjon egyhavi időt s szép arcbrórral ajándékozom meg”, mondja

Kessler kisasszony.

Egy hónap előzása alatt arcbrórt felhíré. Bársonymárra és kedvére varázsolhatom. Olyan mértékben változtathatom meg előnyére arcbrórt, hogy barátai női csodálni fogják azt a rendkívüli változást s arcát rózsásnak, üdének és felelőbb színpnek fogják találni. Adjon módot, hogy az itt állítottakat bebizonyíthassam. Csak 30 napú időt adjon s ha ezen idő elmúltával arcbróre sima és bársonyos nem lesz, a kísérlet semmibe sem fog kerülni.

EGYSZERŰ ENNEK A TITOKNAK A NYITJA.

Nem ajánlok költséges szépítő eljárásokat, semmi egyebet mint igen egyszerű és okos kezelési módot, amelyet otthon is alkalmazhat és amely mindenkor beválk, mert teljes összhangban van a Természettel és arcbrórt csodálatosan szépé varázsolja. A 30-ik életévüket túlhaladott nők legnagyobb része 5 vagy 10 évvel idősebbnek látszik, mint amennyi. Mi ennek az oka? Egyszerűen az, hogy arcbróruk nincs kellően táplálva és lassan-lassan a természetes olajok hiányát mindinkább érzik, holott ezekre feltétlenül szükségük van a bőrszöveteknek, acélból, hogy az arcbró megőrizhesse szépségét és fiatalos külsejét. A jól táplált bőrfelszín állandóan szép, soha nem ráncos, vagy érdes. Rájöttem arra, hogy friss zsíradék és közönséges faolaj mesterségesen összeolvasztva a legjobb bőrtápláló szert adták arra, hogy az arcbrórt táplálják és szépé tegyék.

Amidőn ezt a bőrtápláló, szert az arcbróra kenjük, azonnal táplálja a táplálékra szoruló szöveteket és erősíti a petyhüdté vált izmokat, amelyek a ráncok okozói. Ez a Tokalon krém által ért csodálatos eredményt titka. Míg a többi arcbrócsők csak a bőr felületét szénítik, addig a Tokalon krém gyökeresen kiszűbéli ki a hibákat és úteséget, új életet ad az arcbrórének.

volna, a Tokalon krém egy hónapon belül okvetlenül javítani fogja arcbrórt, ellenkező esetben az eljárás semmibe sem fog kerülni.

SIKERTELENSÉG ESETÉN SEMMIT SEM KELL FIZETNIE.

A Tokalon krém kétféleképpen készül: egyrészt száraz és zsiros krém. Mindkét krém a lelkiválóbb anyagokat tartalmazza, amelyek arcbrórének fiatalításához szükségesek. A készítő eredmények biztosak. Ellenkező esetben pénzét teljes egészében visszakarom.

nyek biztosak. Ellenkező esetben pénzét teljes egészében visszakarom.

Megjegyzés. A Tokalon krém minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszertárban kapható. A szokásos tégely ára 80 lej. A kettős tégely, amely a rendszeres tégely kettős tartalmát tartalmazza, 120 lejbe kerül. Ott, ahol nem található, küldjék be az árát postautalvánnyal PAR FUMERIA ELITEI címre, Bacsaesi, Cselea, Victoriai Nr. 39.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. Közönség szives tudomására hozni, hogy **lakatos műhelyemet** Moise Nicoara 8. sz. alól Str. Iosif Vulcan (v. (Kazinozy-u.) 1. sz. alá **helyeztem át,** ahol mint a multban, ugy a jövőben is a nagyérdemű közönségnek mindenkor legnagyobb készséggel szives szolgálatára állok. Meghívásra bárhova elmegyek, tervekkel és költségvetésekkel díjmentesen szolgálók. — Szives pártfogásukat kérve

maradok tisztelettel
 2407 **Böszörményi János.**
 Ugyanott jöveköcsű fiak tanulónak felvételnek

Belváros központjában
 aszfaltos udvarban, újonnan épült adómentes szép 3 szobás, modern **magánház eladó.**
 Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2578

Figyelem!
Stein József
 uriszabósága
 Arad, Bal. Regina Maria No. 19. szemben a róm. kath. templommal, az udvarban, 10502
 meghívásra házhoz megy, új ruhát, fordítást, javítást és tisztítást is vállal jutányos áron.

Keveset használt **Romeo és International traktorok,** továbbá fiatal, tiszta golyós **MÁV. cséplőszekrények.** MÁV. és Hofherr-Schranz által alakított és eredeti **magánjárók** kaphatók. 2644
Neumann Márk géposztálya.
 Timisoara, IV., Str. I. Văcărescu (Bem-u.) 7.

Wanderer Kerékpárok
 a világ első és legjobb márkája.
 Vezéreképviselőt Erdély részére:
HAMMER VILMOS
 Arad, Piata Avram Iancu 5/6.
 Ugyanott **Görleke, Dürkopp, Ideál, Badenia, Continental** kerékpárok kedvező fizetési feltételek mellett jutányosan kaphatók. 1516

Belváros szívében
 évi 128.000 Lejt jövedelmes teljes kisébb bérház **850.000 Lejtért eladó.**
 Bővebbet „Uranal” irodában, városkaszával szemben. 2687

Öntő mestert
 keresünk
bronz- és vasöntőde
 vezetésére Ploesti. Feltételek: román állampolgárság, életkor 30—40 év, azor kívül szükséges, hogy az illetőnek nagyobb gyakorlatra legyen a szakma műszaki, adminisztrációs vezetésében és szervezésében, valamint a munkabérek és az üzemi szükségletek kikalkulálásában. Ajánlatokat a vonatkozó bizonyítványok másolatainak becsatolásával

Ploesti,
 Casuta Postala No. 3. címre kérünk. 2596

Kerékpárok: Veres László
 „Wanderer”, „Görlicke”, „Dürkopp”, „Continental” stb. legolcsóbb ártért kedvező részletfizetésre is kaphatók **műszerésznél, Boulevardul Reg. Ferdinand 47. (Boros Beni-tér)** „Fekete bárány” vendéglővel szemben.
Szakszertű javító műhely.

Autócsk! Motorkerékpárok! Soffőrök!
Benzinkut Chişineu-cris-en (Kisjenőn)
 (fél uton Arad-Oradea között).
MESSEB LIPÓT és FIA
 Rba. 1588/a— Chişineu-cris (Kisjenő). 10502
 Benzín, kenőolajok és zsírok állandóan kaphatók!

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

161- és leányka felöltők legolcsóbb bevásárlási forrása: Iuliu PLESZ Gyula cégnél, Arad.

Str. Col. Pirici 5. (Vörösmarty-u.), a színház létszó bejáratával szemben

Angol felöltő Lej 1200-tól Szövetruhák Lej 1000-tól Selyem kabát Lej 2300-tól
Kasha felöltő „ 1800 „ Covercott felöltő „ 2500-tól Pongyolák „ 250-től

Kérem a címre figyelni!

Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatnak.

Kérem a címre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóte hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel írt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesznék fel. Csak válaszhélvéggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok, illés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobbját az **EGGER-PETROL.** — Kapható minden drogueriában és minden gyógyszerárban.

ALKALMAZÁS.

KEDVEZMÉNYES JEGGYEL BIRÓ megbizható, óvadékkal rendelkező NYUGDIJAS VASUTAST keresünk vidéken való pénzbeszedésre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

KERESEK lehetőleg németül beszélő jobba két gyermekhez. Ugyanott jól-főző mindenre azonnalra felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 10502

HÁZGONDNOKSÁGOT vállal több bérház kezelése körül nagy rutinnal szert tett, feltétlenül megbízható egyén. Megkereséseket „Rentabilitás fokozása” jelízen Rudolf Mosse hirdetőbe Arad kér. 10502

KÉPVISELETEKET jutalékra vállalkozó Erdély. Bánát részére. Választ „Utazó” jelígre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 2590

ELSŐRENDŰ női fodrászsegéd magas fizetéssel felvétetik. Prosencky, Luter-tér No. 3. 2586

PERFEKT főző, ügyes házvezető jó bizonyítvánnyal állást keres vidékre gazdaságba is. Cím Hofmanné, Pankota, dr. Wernernél. 2584

POLOSKÁT IRT Szabó Lajos Győrök 139. Jud. Arad, villamos halta 18. 2580

LAKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU udvari szoba, elő és fürdőszobával kiadó. Cím Gheorghe Popa (Ferdinánd) 8. ajtó 12. 2528

NÖTLEN fiatalember, egy vagy két teljesen különbejárati butorozott szobát keres, esetleg fürdőszoba használatával. Cím Piața Luptei No. 8., ajtó 3. 2586

EGY szoba konyhás udvari lakás liget-hez közel júniusra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2576

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÜRES ládák eladók. Bővebbet „Uranul” irodában, Városházával szemben. 2508

TRIUMPF angol motorkerékpár eladó. Stern Lipót, Hunyadi-u. 1. I. em. 2585

PERZSABUNDÁT keresek megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2579

INTARZIÁS ANTIK NŐI ÍRÓASZTAL, faragott szalonok, különböző ebédlőberendezések, bronz és rézdisztárgyak, vitrinek, antik komódok, antik asztalok, antik órák, szőnyegek, Wertheim szekrény, antik asztali lámpák. 100 kötet Jókai-regény. 14 kötet Révay lexikon, szakácskönyvek, diványpárnák, férfi öltönyök, kredencék, szekrények, székek, vázák, órák, festmények, nyest boa, aranyozott tükrök, porcellánok, disztárgyak, hintaszék, divány stb. eladók. — Salgómezői bizományi üzlet, Strada Morla 1. Neuman-palota. 1000

ANTI K ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgómezői, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

MACULATURA-PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜZLETEK.

EGY kisebb jóforgalmu borbélyüzlet azonnal eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2589

KÜLÖNFÉLÉK.

ÜZLETHELYISÉG kiadó, egy nagy írószekrény eladó. Str. Eminescu 32. 2582

KERESK. SZAKOKTATÁS.

F. hó 10-én KERESK. NYÁRI TANFOLYAM veszi kezdetét, egy e téren 16 év óta működő szaktanár vezetése alatt. — Tantárgyak: gyors és gépirás, román, magyar, német nyelven, könyvvitel, levelezés. A gépirás különböző típusú gépeken Császár Imre írógépvállalatánál, a többi tantárgyak külön helyiségben tartatnak. Mérsékelt tandíj. Beiratkozás:

Császár Imre

írógépvállalatánál Str. Alexandri (Salacu.) 5. Telefon 393. 2434

Muzsai József

Arad, a színházzal szemben,

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny	1600—
Tiszta gyapjuöltöny	2450—
Covercoatdivatöltöny	3150—
Felöltő tavaszi	1950—
Divat-ulster	2350—
Covercoat ulster v. raglán	3500—
Fregoll-kabát	2100—
Gummikabát	860—
Iskolaöltöny előírás szerint	1600—

Divatszabóság! 173

Nagy posttő raktár!

Világhírű regények

Modern és klasszikus német nyelvű sorozat
320-420 old., fémmentes papír, teljes

luxusvászonkötés
pazar aranyozás

kötetje **93 Lei**

- Scheffel, Ekkehard
- Maupassant, Der schöne Freund
- Balzac, Drollige Geschichten
- Flaubert, Madame Bovary
- Sienkiewicz, Quo vadis?
- Storm, Schimmelreiter
- Keller, Züricher Novellen
- Mantegazza, Hygiene der Liebe
- Mantegazza, Geschlechtsverhältnisse des Menschen
- 1001 Nacht, Erzählungen
- Gobineau, Die Renaissance
- Grimmelshausen, Der abenteuerliche Simplicissimus
- Holmann, Nächstfröckle
- Poe, Seltsame Geschichten
- Stendhal, Abtissin von Castro
- Wallace, Ben Hur
- Wilde, Bildnis des Dorian Gray
- Wilde, Märchen
- Cervantes, Don Quixote
- Immermann, Der Oberhof
- Haufl, Lichtenstein
- Flaubert, Salambo
- Goethe, Faust I. und II. Teil
- Casanova, Memoiren
- Boccaccio, Decameron
- Dostojewski, Der Spieler
- Bulver, Die letzten Tage von Pompeji
- Alexis, Hosen des Herrn von Bredow
- Mörke, Maler Nolten
- Francois, Reckenburgerin
- Kleist, Michael Kohlhaas
- Keller, Martin Salander
- Heine, Buch der Lieder
- Murger, Bohème
- Turgenjew, Väter und Söhne
- Jacobsen, Marie Grubbe
- Prévost, Manon Lescaut
- Dumas, Graf von Monte-Christo
- Laclos, Gefährliche Liebschaften
- Habberton, Helenes Kinderchen
- Tolstoj, Die Kreuzer-Sonate
- Weber, Dreizehnhünden
- Mark Twain, Tom Sawyer
- Gerstäcker, Flusspiraten
- Gerstäcker, Regulatoren
- Dumas, Halsband der Königin
- Hugo, 1793, Jahr des Schreckens
- Dumas, Drei Musketiere
- Dumas, 20 Jahre nachher
- Kierkegaard, Tagebuch eines Verführers
- 60/1. Freytag, Soll und Haben Bd. 1-2
- 62/3. Freytag, Die verlorene Handschrift Bd. 1-2
- Meyrinck, Der Golem
- Zola, Nana
- Anatole France, Die Götter dürsten
- Strindberg, Heiraten
- Strindberg, Das Rote Zimmer
- Hugo, Der Glückner von Notre Dame
- Gerstäcker, Gold
- Gerstäcker, Unter dem Äquator
- Balzac, Die Frau von 30 Jahren
- Sanson, Henker von Paris
- d'Aurévilly, Die Teuflichen
- Diderot, Die Nonne
- Karin Michaelis, Rachel van Grooten
- Shaw, Der Amateur-Sozialist
- Smith, Schatz des Bucoleon
- Viebig, Elisabeth Reinharz' Ehe
- Liliencron, Mit den linken Ellbogen
- Zobelütz, H. v., Auf märkischer Erde
- Böhlau, Helene, Der schöne Valentin
- Voss, Richard, Römisches Fieber
- Megede, R. E., Blinkfeuer
- Presber, Rudolf, Der Rubin der Herzogin
- Hach, Friedrich, Peter Michet
- Dill, Liesbet, Die Herwegis

Igazi kulturemberhez illő könyvtárát állíthat össze a világirodalom ezen remekeiből. Szállítás utánvéttel a rendelő előírása szerint egy vagy többkötetenként, havonta vagy kéthetenként. Ha legalább öt könyvért az összeget egyszerre előre beküldi, a szállítás mindig franco portófelszámítás nélkül történik. Ha nem tetsző köteteket azonnal visszaküld: becserejlük.

Tessék az alábbi szelvényt kitölteni, nem kívántat törölni, levágni és beküldeni!

T. Libraria LEPAGE könyvkereskedés — CLUJ

Megrendelem a Világhírű német regények — a 93 lei — következő számait:

szállítandó egyszerre, havonta — kéthetenként per _____ kötet — utánvéttel — előre fizetve franco.

Kelt _____ beküldtem _____ Leit.

Név: _____

Foglalk.: _____

Cím: _____

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.